

Naša Lúč

5+1964

Lepo po slovensko

Pojasnim besedo „čislati“, „v čisljih imeti“! V času Trubarja so naši ljudje še govorili po starem: „číslo“, kar je pomenilo „število“. Sebastijan Krelj je zapisal na primer: „...kakor peska morskega, kateremu ni čísla (števila)“. Danes nobeden več ne reče „číslo“ v pomenu „število“, pač pa še v pomenu: „šteti koga, upoštevati koga“. Čislati koga, v čisljih imeti = upoštevati koga.

Kuharice dobro poznajo — korenje. Ali rečemo „dva korenja“? Ne. Rekli bomo „dva korena“, kar rečemo „dva korenčka“

Maj — junij

10. 5. 1876 je bil rojen na Vrhniki pri Ljubljani največji slovenski pisatelj, Ivan Cankar. Njegova najboljša dela so: Na klancu, Martin Klačur, Podobe iz sanj, Kralj na Betajnovi, Jakob Ruda in Hlapci.
29. 5. 1830 je zagledal luč sveta v Mengšu pri Kamniku Janez Trdina, ki je preživel zrela moška leta med Dolenjci in je v svojih spisih združeval pesniško bajeslovje, zgodovinsko resnico in živo sodobnost. Črpal je iz narodnega pripovedovanja.
28. 5. 1641 je bil rojen Janez Vajkard Valvasor, ki se je trudil, da bi bila njega slovenska domovina bolj poznana v svetu, tako, da je napisal in izdal znamenito narodopisno delo „Slava vojvodine Kranjske“. V njej popisuje šege in navade našega ljudstva.
15. 6. 1867 je rojstni dan slovenskega slikarja Ivana Groharja.

Vsak dan krompir

»Kaj pa jeste tam po zapadni Evropi?« so vprašali našega možakarja, ko je bil na obisku doma. »Oh, krompir! Vsak dan krompir...« je odgovoril in se nasmehnil. Za vse države to ne drži. Pač pa precej za severne države. Saj tudi pri nas v Sloveniji jemo krompir. Toda naše kuharice ga znajo tako pripraviti, da ni vedno na mizi, vsekakor pa ne vedno na isti način.

Po slovenskih krajih je bila doba, ko krompirja niso poznali. Največ se je razširil v letih 1815 do 1817, ko je zaradi zaporedne triletne slabe žitne letine pritisnila — pri nas in drugod v Evropi — lakota, krompir pa se je prav ta leta dobro obnesel. Še dve drugi stvari sta tako podpirali njegov napredek: po letu 1819 so za približno 10 let precej padle cene žitu, razen tega pa krompir ni bil popisan v starih urbarjih (danes bi rekli davčnih predpisih) med starimi dajatvami, ki so jih morali dajati kmetje graščakom.

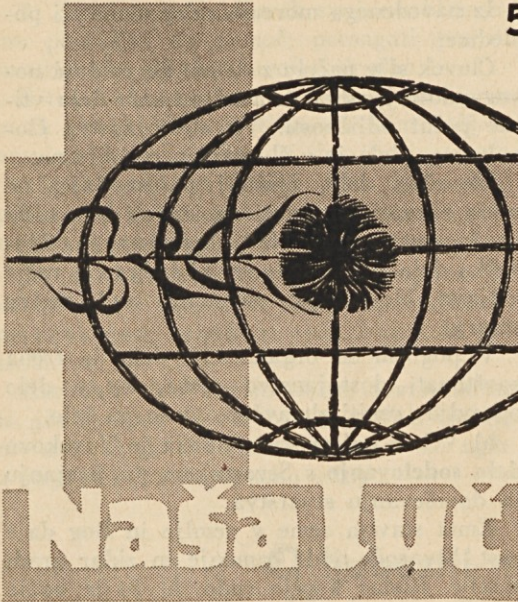
Najbolj se je uveljavil krompir na Kranjskem. Največ so ga pridelali na Dolenjskem. Na Gorenjskem je očitno slabše rodil. Na Koroškem so ga pridelali v razmerju z drugimi pridelki bolj malo. Tudi na Goriškem se ni zasidral. Večji pa je bil njegov delež na Spodnjem Štajerskem. Sredi 19. stoletja je prišla nadenj neka bolezen, krompirjeva gniloba, ki mu je zelo škodovala. Leta 1845 so ga zaradi nje na Kranjskem pridelali le polovico. Z boljšo izbiro zemljišča pri sajenju in pri skrbni menjavi pridelkov se je pridelok krompirja spet dvignil, toda le počasi. Višek je dosegel na Notranjskem in v kočevsko-ribniškem okolišju, kjer je 1870 dosegel četrtnino njivskega zemljišča.

Izšle so „Zgodbe svetega pisma“

Starejši se radi spominjamo lepih Zgodb svetega pisma, iz katerih smo se učili v nekdANJI šoli pri verouku. Seveda jih od leta 1945 ni bilo več mogoče nikjer dobiti. Sedaj pa se je posrečilo Družbi sv. Mohorja v Celovcu, da je izdala lepe »Zgodbe sv. pisma za šolo in dom«. Zgodbam stare in nove zaveze, povedanim na kratko in razumljivo, je dodal še 20 poglavij zgodovine katoliške Cerkve. Knjigo krasijo tri barve in za čuda veliko slik iz Palestine, Svete dežele. Cena knjige je: 38.— šil. + poština. Knjigo našim družinam toplo priporočamo.

17 let stara Slovenka iz Ljubljane, ki je že bila v tujini, si želi dopisovati z deklico izseljencev, nekako tako staro, kot je ona. Želi, da bi jo kmalu razveselilo kakšno pismo. Naslov nudi uredništvo. (18)

Slovenski hotel BLED v Rimu (Italija) in penzion DANILA vam nudita prenočišče in hrano, pa tudi zaposlitev, če kdo želi. Pišite na naslov: Vinko A. Levstik, direktor in lastnik, via S. Croce in Gerusalemme 10. Roma (Italy).

Naša luč

Ogromni večini ljudi je treba ročno ali umsko delati.

Vprašamo se, ali more delo, predvsem poklicno delo, prispevati k razvoju in spopolnitvi posameznika? Ali je torej delo, ročno ali umsko, za človeka sredstvo, da postane boljši in popolnejši?

Odgovor zavisi od pojmovanja, ki ga ima delavec sam o svojem delu, in od umevanja dela tistih, ki delavca najemajo in določajo delovne pogoje.

Izredne važnosti je tedaj **pravilno pojmovanje dela**.

Prvi majnik, praznik dela, nam daje lepo priložnost spregovoriti kratko besedo o tem predmetu. Skušali bomo prikazati, da more edino krščansko pojmovanje dela postati temelj resničnega razvoja človeka.

+

O človekovem delu moremo razpravljati pod dvema vidikoma: gospodarskim in človeškim vidikom.

Gospodarski vidik

Pod tem vidikom smatramo delo kot činitelj proizvodnje gospodarskih dobrin. V redu! S tem se strinjamo. A zmoti se začne, kadar delo presojava **samo** pod gospodarskim vidikom.

Kakšen je smisel dela?

V to usodno skrajnost sta zašla ekonomski liberalizem in socializem.

Liberalizem je učil: »Pod gospodarskim vidikom se morajo delavci smatrati za stroje, ki dobavljajo gotovo količino proizvodne sile in ki v povračilo zahtevajo gotove stroške vzdrževanja in obnavljanja, da se njihovo delovanje more vršiti redno in vzdržno« (De Molinari).

Enako **socializem** vrednote človeške osebe, njegove svobode in dostojanstva podreja in žrtvuje zahtevam proizvodnje.

Opozoriti moramo na dve posledici teh zmot:

1. Ako je **edinj** smisel in cilj dela **čim boljša proizvodnja** in ako je ta proizvodnja sad dela, zapademo pretiranemu češčenju dela.

Zato moremo v tisku zagovornikov omenjenih zmot brati naslednje:

»Človekovo dostojanstvo je v njegovem poklicu dela«;

»delo je edino dostojanstvo človeka«;

»naše osnovno pojmovanje je, da ni nič izven dela in da mora delo biti vse.« (Léon Jouhaux, »Le Populaire«.)

2. Delo je tako cenjeno zaradi proizvodnje in pred njo se mora delavčeva oseba in njegova družina umakniti v senco. Delo in

delavec sta tako vedno bolj podrejena na-
logi, ki jo je treba izvršiti.

Take so zmote in njihov posledice, v katere
pademo, ako v delu gledamo samo njegov
gospodarski pomen in ga smatramo samo
kot sredstvo proizvodnje gospodarskih do-
brin.

Človeški vidik

Ta drugi vidik, na katerega Cerkev neu-
trudno opozarja, pa poteka iz same narave
dela in njegove vloge.

A. Narava človeškega dela

a) Človeško delo je osebno.
b) Človeško delo je razumno sodelovanje
pri dejanju stvarstva.

a) Človeško delo je osebno: je dejanje
človekove volje in njegovega razuma.

»Človek je bitje,« pravi Sertillange, »ki
vtišne svojo misel in vloži svojo silo v nekaj,
kar ga nekako podaljšuje — v delo. Nihče
ne more delavca odcepiti od njegovega iz-
delka ter ta izdelek meriti samo po teži de-
la; ta teža dela je vezana na neko misel, na
neko osebo, ki ima svoj naravni in nadna-
ravni smoter, vezana je na dušo in telo, ki
hočeta boljše živeti. Naj torej človek ne loči,
kar je združil Bog!«

Kardinal Višinski o svobodi

Poljski kardinal Višinski je v univerzi-
tetni cerkvi sv. Ane v Varšavi nedavno po-
vedal tudi tole:

»Človek ima od Boga dodeljeno pravico,
da v svobodi ustvarja in se svobodno u-
dejstvuje na znanstvenem, umetniškem in
kulturnem področju. Vsak poskus, da se ga
v tem prizadevanju omejuje, je nasilje nad
njegovo duhovnostjo. Prav zato je bila v
vseh časih borba za svobodo istovetna z
borbo za resnico. Ti dve dobrini sta v bistve-
ni medsebojni zvezi.«

»Človek ima tudi pravico do češčenja bož-
jega. Danes se pa dogaja, da prav tisti, ki
na vsa usta poudarjajo 'svobodo vesti', v
imenu te svobode z vsem možnim nasiljem
in prevaro delajo na to, da bi odrasle in
zlasti mladino oropali vsakega verovanja.«

Iz navedenega moremo sklepati na tri po-
sledice:

Človek si v načelu z delom ne pridobi no-
vega dostojanstva, temveč on sam delu vti-
sne pečat odličnosti. Vir dostojanstva člo-
vekovega dela je v človeku in ne obratno.

Človeško delo, činitelj proizvodnje, ne
more s kapitalom stati na isti ali celo nižji
vrednostni stopnji. Nad kapitalom ima člo-
veško delo tisto prednost, ki izvira od večje
veljave človeškega elementa nad mrtvo
stvarjo.

V pogojih in organizaciji dela je treba
spoštovati dostojanstvo osebe, ki to delo
opravlja, ceniti delavčevo dušo in telo.

b) V luči krščanskega nauka je človekovo
delo **sodelovanje** s Stvarnikom pri urejanju
in dovrševanju stvarstva.

Kmet stavlja seme v zemljo in Bog daje
rast, Stvarnik nudi kamenje in zidar gradi
stavbe. Rudar koplje rudo, ki jo je božja
roka po svojih zakonih pred tisočletji zva-
nila v osrčju zemlje. Učenjak odkriva in
kroti silo, ki jo je Bog na čudovit način po-
ložil v atomska jedra.

»Mi z delom pridajamo to, kar še manjka
božjemu stvarstvu, kakor s trpljenjem, kot
pravi sv. Pavel, dopolnjujemo, kar manjka
na Kristusovem trpljenju« (Sertillange, No-
tre Vie.)

»Delavec je na čisto poseben način **podoba
božja**... Med vsemi načini, s katerimi stvar
skuša uresničiti božjo podobnost, je v na-
ravnem redu najvažnejše delo, po katerem
postanemo vzrok novih učinkov na svetu.
Kaj je bolj božansko kakor biti božji sode-
lavec?« (Haessle, Le Travail).

B. Vloga dela

Vloga dela je trojna, ker je njegov cilj
trojen:

1. Oskrbeti potrebna življenjska sredstva
delavcu samemu in njegovi družini. Zava-
rovati se za prihodnost s pridobitvijo vsaj
nekaj lastnine ali s pravico na pokojnino.

2. Ročno in umsko delo je za človeka ne-
kaj naravnega, je pogoj telesnega in dušev-
nega zdravlja. Stojčča voda se usmradi. »Le-
noba je vseh grdob grdoba!« V delu človek
osvobaja svoje neizčrpne zmogljivosti, ker
pri urejanju zunanjega sveta napreduje tu-
di sam.

3. Z delom more človek svojemu bližnjemu priskočiti na pomoč, pomagati graditi in utrjevati zdravo človeško družbo.

S tem delo stopi na socialno področje in more postati dejanje ljubezni. Čim bolj se prepletajo socialni odnosi, tem bolj prihaja do izraza **socialni značaj dela**. Naše delo pomaga drugim, družbi, da si morejo privoščiti potrebnih dobrin in uslužnosti.

Iz tega, da vsakdo dela za skupnost in uživa sadove skupnosti, sledi duh medsebojne odvisnosti, bratskega sodelovanja in pomoči.

Kar naše delo koristi našim sovrstnikom, ki jih ljubimo ali ki bi jih morali ljubiti, moremo to delo vršiti iz ljubezni do njih, z željo, da jim napravimo uslugo.

O ljubezni novega človeka

Kot na knilih je prišla, njen korak je bil ples in njena usta so žvrgolela zadnjo popevko o ljubezni. Oči so ji žarele, saj je bil pred njo odprt širni svet. Ko so jo vpraševali po imenu, je vsakemu povedala drugo. Tudi za starost si je določila osemnajst let. Pa so le zvedeli, da je njeno pravo in edino ime Helena Trojan in da je stara dobrih štirinajst let.

Dober človek ji je pri neki družini poskrbel službo, dela ni bilo veliko, le red so zahtevali in ob času je morala biti doma.

Imela je prosto popoldne. Šla je v mesto na sprehod, kjer je kmalu srečala »prijatelja«, s katerim se je pred časom spoznala. Považil jo je v kino, na večerjo in zvečer k sebi na stanovanje. Ostala je tam vso noč.

Drugega jutra se je iztreznila, ni si upala nazaj v službo. Solzá ni bilo konca: vsega je bil kriv »on«, pa mu še dobro imena ni vedela. Seveda: sama ni ničesar zakrivila. Ni ji bilo žal, da je tako žalila dobre ljudi, ki so ji pomagali; ni mislila na posledice. Slučajno je ves »slučaj« prišel pred policijo. »On« je pobegnil v drug kraj, sama pa se je znašla na sodišču in v poboljševalnici.

To je tudi primer novega človeka. Morda je na najkrajši poti v javno hišo, morda bo še našla pravo pot? Kdo ve!

To naj bi v nekaj stavkih bilo vzvišeno krščansko pojmovanje dela, ki med delavstvom na žalost še ni dovolj poznano in sprejeto, a še toliko manj postavljeno v vsakdanje življenje in dogajanje.

Tega pojmovanja prav tako ne pospešuje sodobna organizacija dela.

Pa je vendar to pojmovanje tisto, ki ga mora vsak kristjan ne samo imeti pred očmi, temveč ga sprejeti kot vodilo svojega delovnega življenja.

(Prim. »Les Dossiers de l'Action Sociale Cath.«, Mars, 1956).

Tako umevano delo bo brez dvoma v odlični meri prispevalo k razvoju in spolnitvi posameznika, stanov in družbe.

V-ko.

Koliko je govorjenja, pisanja danes o svobodni ljubezni, s tujo besedo o »seksu«! To bi sicer prevedli po naše z besedo »spolnost«, pa vendar ta beseda ne izrazi tega, kar pojm sam vsebuje. Saj še izraz »ljubezen« rabimo za več stvari, tako za »caritas«, pa tudi za »amor«; prvo pomeni bratovsko, krščansko ljubezen do bližnjega, drugo pa ljubezen med moškim in žensko.

Kaj je tega danes v svetu! Reklame kriče z nagoto, revije razkazujejo golo lepoto, v filmih je strasti dano častno mesto; vse le zato, da privlačijo človeka. Včasih so rekli, da se za denar na svetu vse dobi; pa se zanj tudi vse stori brez vprašanja, ali je prav ali ni, ali morda komu škoduje, kot da je človek samo žival in trgovec.

*

Ločiti moramo med ljubeznijo in spolnostjo. Ljubezen je vedno v volji. Ljubim koga, ako mu dobro hočem. Tudi v zakonu se zakonca ljubita med seboj; v skupnem življenju živita za skupni cilj. Spolna ljubezen pa je iz žlez, je le čustvo združeno s telesnim užitkom. Nekako tako kot sladkor na kolaču, ki ima namen, da privlači. In vendar je kolač tisto, za čemer teži človek.

Velika zmota današnjih zaljubljenecv je prepričanje, da bo jakost njune privlačno-

sti tudi zagotovila trajnost njune ljubezni. Zato ljubezen kaj kmalu izplahne, ker ne ločijo med duhovnim in telesnim, med tem, kar imamo skupnega z živaljo, in med tem, kar imamo skupnega z Bogom.

Alko je ljubezen osnovana le na čustvu, potem mine, ko čustva ni več. Kar navadno zaljubljenici ljubijo, ni oseba, temveč njihov lastni užitek, to se pravi, da ljubijo le sebe. Prava ljubezen zahteva, da ljubimo drugega, ne pa sami sebe, svoje uživanje.

Ako zakonci »ljubijo« le toliko časa, dokler traja čustvo, dokler medsebojna strast v tesni zvezi s spolnostjo privlači, potem zakon traja le toliko časa, dokler traja privlačnost. Tako prideta kmalu pred sodišče, kjer je tožba za ločitev zaradi »krutega ravnanja« ali pa »neskladnosti značajev«. Žival pač ne gre na sodišče, ker nima volje ne ljubezni. Človek pa hoče opravičiti svoje ravnanje, tudi ko stori kaj napak.

Ni čuda, da je v modernem človeku »seks« nad ljubeznijo. Dasi vedno radi govorimo o razumu v sedanji dobi, o čudovitih rezultatih človeške iznajdljivosti, pa vendar vodi človeka danes bolj čustvo, ne pa pamet. Kaj je bilo tega v času vojne in revolucije! Čim človek popusti v razumnosti, se vda domišljiji. In ko več ne misli, potem pridejo v njegovo duševnost strasti, za katere se mu zdi, da jih ne more več obvladati. Erotične želje so nekaj, ob čemer se je najlažje naslajati, saj so v tesni zvezi s telesnimi užitki. Tako postane »seks« najvažnejše v življenju. Odtod tudi neurejenosti v medsebojnih odnosih.

Drugi vzrok nesrečne ljubezni je sebičnost. Če bi rabili za sebičnost tujo besedo, bi ji rekli »egoizem«, ki vidi samo sebe ter si sam kroji moralno postavo. Čim zavrže človek nadnaravni red, vero v posmrtno življenje, nujnost plačila in kazni v nravnem redu, si pač sam ustvarja svoj red, sebi postane sodnik, sam si kroji pravico. Sebičnost pa raste; zdi se, da mu mora vse drugo služiti. Končno sam sebi pove: »Vse sem jaz!«

Prav gotovo ne bi ravnali prav, ako bi zametavali vsako spolnost, saj je po božji volji dana naši naravi. Tudi Bog hoče, da ljudje živijo v skupnem življenju, da se poročajo, da se tako nadaljuje vrsta ljudi. To-

da kakor mora biti družba urejena, tako mora biti človek sam urejen. Pri njem mora biti duhovno nad telesnim, nagoni pod razumom, čustvo vladano po volji. Ako »seks« prevlada celo osebnost, potem je v človeku nered.

Človek mora živeti po duhu, ker teži po večnosti. Drugače se poniža na stopnjo živali. Ljubezen je kot ogenj, ki gori kvišku k soncu, da sveti in ogreva; ako se pa obrne navzdol, uničuje. Ljubezen, ki se ne dviga v nebesa, je na poti v pekel. V zmoti so tisti, ki mislijo, da je mogoče dati telo brez duše, saj sta neločljiva. Biti v duši zvest, čeprav bi telesno zadostil drugemu, je nemogoče.

Vse, kar delamo, je povezano med seboj. Vsako dejanje poteka iz duše v zvezi s telesom. Če se telo in duša ločita, pomeni smrt. Kdor hoče ločiti »seks« in duha, pripravlja smrt.

Ničesar ni v našem razumu, kar ne bi prišlo preko naših čutov. Telo je opora razumu. Sam po sebi bi bil razum slaboten, a vendar mora voditi voljo in čustva, da bo človek res človek in srečen.

Zato je vse življenje v človeku naravnano na določen cilj. Srečo potem občutiš v razvoju osebnosti k cilju. Kdor nima ciljev v življenju, je nesrečen. Človek postane to, kar ima rad, kar ljubi. Pravijo, da zakonci postanejo v polni ljubezni podobni drug drugemu. Osnovo vsem temu pa daje notranji, duhovni svet.

Novi človek našega časa ne bo srečen, dokler ne bo našel spet pota k osnovam življenja in ljubezni.

-nk

■ Na nedeljo Dobrega pastirja, 12. aprila, je bil svetovni dan molitve in žrtve za duhovniške poklice. Že Kristus je dejal, da je treba moliti, da bi Bog poslal delavcev na svojo žetev. Mi Slovenci moramo pa še posebej moliti in tudi kaj dati za duhovniški naraščaj, saj je tako na Goriškem, Tržaškem kot na Koroškem vedno manj duhovnikov. Tudi med našimi izseljenci po zapadni Evropi je treba duhovnikov. Kdo bo nadomestil sedanje, ko ti obnemorejo?

„Verujem - v Jezusa Kristusa . . .

ki je trpel pod Poncijem Pilatom,
bil križan, umrl in bil v grob položen,
šel v predpeklo . . .«

Prej ali slej zadene vsakega človeka trpljenje, bodisi telesno ali pa duševno, in končno ga čaka smrt. Človeški naravi je lastno, da se skuša izogniti tej usodi, a ubraniti se je ne more. Zlasti trpljenje in smrt nedolžnih vzbujajo v človeku upor: znova in znova vstaja v srcu kljubovalno vprašanje: Čemu tako?

Trpljenje je skrivnost.

Greh, izvirni in vsak osebni smrtni greh, pomeni izgubo posvečujoče milosti in odklonitev božjega vabila k ljubezni in prijateljstvu. Greh je atentat proti božji zamisli sveta in človeka ter njegove končne usode. Smrt in trpljenje sta le vidni, čutno doživeti posledici in sad nereda, ki ga je greh zasejal v človekovo razmerje do Boga.

+

Da vzpostavi prvotni red ljubezni in prijateljstva, je Bog poslal na svet svojega lastnega Sina, ki je postal človek; postal je v vsem nam enak, razen v grehu; tudi trpljenje in smrt je Jezus Kristus vzel nase. Božja ljubezen je določila prav temu trpljenju posebno vlogo in pomen: sprava človeškega rodu z Bogom in odrešenje naj se izpolni na križu.

Sv. Pavel je v svojih pismih ponovno učil: »Človek Jezus Kristus je dal samega sebe v odkupnino« (1. Tim 2, 6), kajti »po svojem križu nas je spravil z Bogom . . .« (Ef 2, 2) in »s krvjo svojega križa je ostvaril mir« (Kol 1, 20).

+

Trpljenje in smrt pričakovanega Mesija so napovedali že preroki v stari zavezi; zlasti Izaija je v preroškem duhu zelo jasno opisal njegovo trpljenje. Zadnji prerok stare zaveze, Janez Krstnik, je opozoril nekatere svoje učence na mimoidečega Jezusa z besedami: »Glejte, Jagnje božje!« in veliki prerok nove zaveze, Janez Evangelista ga vidi že v slavi poveličanega, a še vedno kot Jagnje, žrtvovano in danovano za odre-

V Lurdu na Francoskem bodo tudi letos poromali Slovenci iz zapadne Evrope, Trsta, Gorice in Koroške. V Lurdu bodo v dneh od 12. do 17. julija. — Na sliki del udeležencev iz Nemčije na lanskem romanju.

šenje sveta, v čigar krvi so oprani naši grehi.

Vsi štirje evangelisti opisujejo v živi, skoraj dramatični obliki, kaj je Kristus pretrpel in kako je na križu umrl. Kar beremo v evangelijskih in kar v veri izpovedujemo, niso bajke ali legende, ampak zgodovinska dejstva. Vse to se je zgodilo, ko je bil upravitelj Palestine Rimljan Poncij Pilat.

Kristusovo trpljenje se je pričelo v Jeruzalemu na predvečer smrti na vrtu Getsemani, kjer se je Kristus-človek, medtem ko je molil, zgrozil nad tem, kar ga je čakalo in kar je kot Bog imel jasno pred očmi. Človeška narava je trepetala v grozi pod težo trpljenja in pred strašno smrtjo. »Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene.« A prav v nasprotju s tragično Adamovo odločitvijo v raju je človek-Kristus sprejel božjo voljo: »Moj Oče, ako ne more ta kelih mimo iti, ne da ga pijem, zgodi se tvoja volja«

(Mt 26, 39, 40). Potolažen in pokrepčan z božjo močjo je Kristus zmozel vzeti nase tolikšno trpljenje. Ko je izpil mero trpljenja do dna, je pribit na križ umrl z besedami: »Dopolnjeno je« (Jan 19, 20).

Učlovečeni Sin božji je po silnem trpljenju umrl za naše odrešenje.

+

Od tedaj je dobilo trpljenje **smisel in nov pomen.**

Sicer je trpljenje še vedno živo opozorilo na greh in njega zlobo, a odkar ga je Kristus prostovoljno nase vzeml, je postal križ simbol ljubezni. Le Ljubezen si je mogla zamisliti tak način odrešenja.

Greh je človeka ponižal; prinesel mu je trpljenje in smrt. A Bog je prav to posledico

greha izbral za sredstvo odrešenja in zveličanja. Kristus Jezus je s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo na križu premagal greh: zadostil je nebeškemu Očetu za žalitve vseh ljudi. Vrnil mu je dolžno čast in vsem ljudem odprl pot do večne sreče v hiši nebeškega Očeta. Do tega, da je izvršil to delo odrešenja, je Kristusa nagnila ljubezen do nebeškega Očeta in do ljudi.

Kot Kristus, tako tudi krščanstvo ne povečuje in ne išče trpljenja zaradi trpljenja, ampak le kot izraz ljubezni. Po Odrešnikovem zgledu in po njegovem zasluženu je tudi trpljenje vsakega izmed nas pot do zmage nad grehom in smrtjo.

Trpljenje, žrtev in odpoved je pot do ljubezni.

Krasni majnik že razliva . . .

V mesec maju, ko vse zeleni in cveté, se zbiramo k češčenju naše nebeške Matere Marije. To majniško pobožnost je naš narod imenoval po prelepi beli cvetici z opojnim vonjem: šmarnici. Pri tej pobožnosti poslušamo o Mariji, pri njej molimo in prepevamo lepe majniške Marijine pesmi.

Človeku je ljuba zemeljska mati. Zato razumemo, zakaj nam je draga tudi nebeška Mati. Posebno izseljenec na tujem, ko je daleč proč od zemeljske matere, ki mu često ne more pomagati, še bolj čuti potrebo materinske zaščite dobrega Srca nebeške Matere, ki mu more pomagati.

Zato bodo tudi letos naša grla z veseljem prepevala Marijine majniške pesmi; zato bomo tudi letos, kjer bo mogoče, opravljali majniško pobožnost.

Pri tem imejmo pred očmi zelo pomembno dejanje, ki se je zgodilo ob koncu zadnjega zasedanja vesoljnega cerkvenega zbora v Rimu. To dejanje zadeva tudi nas. Škofje iz Jugoslavije, ki so se udeležili tega zasedanja, so se zbrali ob starodavni podobi Matere božje v baziliki Marije Snežne in so tam slovesno posvetili našo domovino in naše ljudstvo brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

To dejanje je nad vse pomembno. Razumemo ga, če pomislimo, da je Marija sama v Fatimi izrekla željo po takih posvetitvah in po češčenju Njenega brezmadežnega Srca.

Tega ni storila zaradi tega, da bi bila slavljena ona, ampak da bi bili mi deležni milosti, ki jih potrebujemo. Bog želi deliti po Mariji velikih milosti v današnjih dneh. Pot, po kateri jih hoče deliti, je češčenje brezmadežnega Srca Marijinega.

Zelo zanimiv dogodek v mednarodnem položaju je spor med ruskimi in kitajskimi komunisti. Kot vidimo, se ta rana, ki se je pokazala že pred časom, ni zacelila. Spor je sedaj izbruhnul javno na dan. Kam bo to privedlo, ne moremo prerokovati.

Se pa suče ta spor okoli Rusije in igra že desetletja nadvse pomembno vlogo v življenju narodov. In vendar bi med prvo vojsko tega nihče ne mogel napovedati, saj je bila Rusija tako malo pomembna dežela nekje ob robu Evrope. Tedaj že je v Fatimi na Portugalskem govorila Marija trem pastirčkom, Luciji, Francku in Jacinti, o tej Rusiji, jim naročala moliti rožni venec in je povedala, da naj širijo po svetu pobožnost češčenja njenega brezmadežnega Srca. Vsled te pobožnosti se bo Rusija izpreobrnila in bo dana svetu dolga doba miru.

Naši kraji so v zadnji vojni ogromno trpeli. Zato je razumljivo, da si naši ljudje ne žele več takega gorja. Žele si miru in da bi se v miru obrnilo na boljše. V skrbi za usodo svojih vernikov v današnjih časih so se naši škofje odločili za posvetitev naše domovine

Ave

Zvonovi zvonijo
iz stolpa na gori.
Zvonijo, budijo
v megleni se zori
in kličejo, molijo:

»Ave Marija!«

Zbudijo se trate
in temne goščave.
Zasijejo v rosi
široke planjave —
vetrovi prenašajo:

»Ave Marija!«

Popotnik samotni
pod goro poslušā.
V lepoti jutranji
se dvigne mu duša.

Z zvonovi ponavlja spev:

»Ave Marija!«

R., Francija.

Marijinemu Srcu. Bog ne ostaja nikdar dolžan. Tudi na to pomembno dejanje bo odgovoril v tej ali oni obliki in ga milostno poplačal. Bodočnost bo pokazala način tega božjega plačila.

Potrebno je sedaj, da se tudi mi pridružimo tej posvetitvi. Kaj se pravi posvetiti se brezmadežnemu Srcu? Posvetiti se Marijinemu Srcu se pravi: izročiti se v naročje dobri nebeški Materi, ki nas ljubi in na nas misli. S tem dejanjem pokažemo svoje spoštovanje in svojo ljubezen do Nje, ki nam je dala Odrešenika. Posvetiti se pomeni tudi obljubiti

Mariji, da se bomo odslej bolj trudili živeti v duhu krščanskega nauka. Treba se je zavezati, da bomo odedej bolj čutili z Marijo tudi ob žalitvah, ki jih ljudje prizadevajo njej in njenemu Sinu.

Ko bomo častili v maju Marijo, se pridružimo tej posvetitvi naših škofov! Izročajmo njenemu brezmadežnemu Srcu v varstvo sebe, svoje družine, našo izseljensko slovensko skupnost, naš narod in našo domovino. Ponavljajmo večkrat vzklik: Brezmadežno Srce Marijino, bodi naše rešenje, bodi rešenje našega naroda!
zr.

Bili smo pri maši v Lurški votlini

Za veliko romanje Slovencev v Lurd so na Koroškem v Avstriji ter na Goriškem in Tržaškem v Italiji že zaključili prijavljanje. Prijavilo se je na Koroškem 150, na Goriškem 150, na Tržaškem pa 420 romarjev. Za tamkajšnje razmere je to lepo število. Lahko se sicer še vsak pridruži tem romarjem, ne bo se pa mogel voziti s posebnim skupnim romarskim vlakom. Organizacija posebnih vlakov tako daleč pač ni enostavna zadeva.

Tudi med izseljenci je precej zanimanja za romanje. Danes še ne moremo objaviti podrobnih navodil. Prijave sprejemajo izseljenski duhovniki. Tam lahko tudi zveste, kakšni so izgledi za skupno romanje in kakšni bodo stroški.

Romanje bo trajalo od 11. do 18. julija.

Po zadnjem velikem romanju Slovencev v Lurd je napisal škof dr. Gregorij Rožman članek v „Amerikanskem Slovencu“. V njem pravi:

Vsaka romarska skupina, ki pride v Lurd, želi imeti mašo v votlini. Ker pa prihaja toliko romarjev, da morejo le velike skupine dobiti lastno mašo, ki se bere na oltarju v votlini prikazovanja, se morajo manjše zadovoljiti, da prisostvujejo pač katerikoli maši, ki se tam danuje. Pridige pri teh mašah ni, da se pobožnost preveč ne zavleče.

Doživetje prve vrste

Maša v votlini ja lepo doživetje. Človek se živo spomni, da je na tem kraju Bernardka zrla nebeško lepo Brezmadežno, se z njo pogovarjala, molila po njenih navodilih. Na ta kraj že sto let prihajajo nešteti romarji iz vsega sveta, tu molijo in v duhu govorijo z Brezmadežno, ki ni kje daleč v nebesih, ampak na tem kraju nevidno sprejema prošnje, pozdrave in molitve, da jih predlaga Jezusu, ki je blagoslovljeni sad njenega deviškega telesa. Isto njegovo Telo se daruje na oltarju in ga romarji v svetem obhajilu prejemajo pod podobo kruha. Po pozdigovanju začno duhovniki obhajati. Na oltarju je tabernakelj, ki ima vrata spredaj in vzadaj, da mašnika nič ne moti, ako drug duhovnik vzame ciborij iz tabernaklja ali pa nazaj prinese in v tabernakelj zapre.

Neločljivo združena

Vernik, ki prejme obhajilo, se prvi hip zatopi v Jezusa, ki je v njem resnično pričujoč, potem pa dvigne oči h kipu Brezmadežne in se njej zahvali, da nam je dala Jezusa, Jezusu pa v zahvalo daruje Marijo, njegovo Mater, in vso njeno ljubezen in njene molitve ter ga prosi: Gospod Jezus, daj mi milost, da bom tvojo Mater tako ljubil in častil, kakor ti želiš, da bi jo. Jezus in Marija sta neločljivo združena. Po božjem načrtu odrešenja se je morala druga božja oseba učlovečiti, postati pravi človek, ki je član človeškega rodu, ki izhaja iz Adama in Eve, torej je Odrešenik moral imeti človeško mater. Brez matere bi ne bil mogel postati človek; brez Marije ne bi imeli Jezusa. Pa tudi Marije, božje Matere, ne bi bilo brez Jezusa. Kar je in kakršna je z vsemi odlikami čistosti in svetosti, je Marija le po Jezusu in zaradi Jezusa. Kdor veruje v učlovečenega Sina božjega, veruje tudi v božje materinstvo Marijino. Marija vodi k Jezusu, Jezus pa nas uči ljubiti in častiti svojo Mater.

Ali protestantski očitek drži?

Protestanti nam katoličanom očitajo, da potiskamo Jezusa preveč v ozadje in ga nekako preziramo, ker preveč častimo Marijo in jo postavljamo v ospredje svojih pobožnosti. Ravno narobe je res! Ker častimo in ljubimo Marijo, zato še bolj ljubimo, častimo in molimo Jezusa, njenega božjega Sina. Ali mar protestanti Jezusa zato bolj častijo in molijo, ker Marije ne časte? Kdo časti Jezusa bolj, katoličani ali protestanti? Mi imamo sveto daritve maše, pri kateri Jezus po službi mašnika spremeni kruh v svoje telo in vino v svojo kri, prav tako, kakor on po zadnji večerji; protestanti te daritve nimajo in Jezusa pričujočega ne morejo moliti tako kakor ga mi pri vsaki maši. Mi imamo v tabernaklju shranjeno presveto Rešnje Telo in verujemo, da je živi in pravi Jezus, Bog in človek, pričujoč; da z nami in med nami živi in mi ga molimo in sprejemamo v svetem obhajilu. Protestanti tega nimajo. Mi katoličani molimo Jezusa v hostiji navzočega; imamo svete ure in razne pobožnosti k pre-

svetemu Rešnjemu Telesu, kakor 40-urno pobožnost, celodnevno čiščenje, nočno adoracijo, procesije sv. Rašnjega Telesa, evharistične kongrese itd. Nobene teh pobožnosti protestantni nimajo, ker nimajo Jezusa med seboj.

Mi častimo Marijo, z Marijo pa častimo Jezusa, kakor ga je ona molila, ko ga je v jaslince položila. Kakor je ona počastila svete rane na njegovem izmučenem truplu, tako jih z Marijo mi počastimo s skesanim srcem. Zaradi Marije in z Marijo Jezusa še bolj ljubimo in molimo in ga bolj pogosto prejemamo.

Vse to dokazuje Lurd vsak dan!

za naše može

Iščem kralja v človeku

Nekoč sem bil na obisku pri visokem dostojanstveniku. Ta se je slučajno zaradi neke nevažne zadeve tako razburil, da je kar barve spreminjal. Kar cepetal je in izgubljal razsodnost. V tistem trenutku je izgubil v svojih očeh vse svoje dostojanstvo. Majhen in kar smešen se mi je zdel. Takrat sem se spomnil anekdote o pruskem kralju.

Za pruske kralje je znano, da so bili trdi in osorni ljudje. Zlasti je bil znan Friderik Viljem IV., da je bil razburljive narave in se naglo raztogotil. Nekoč se je bil zopet zaradi čisto neznatne malenkosti besno razburil. Ravno tedaj stopi v sobo kraljica; ko vidi razjarjen kraljev obraz, začne po sobi sem in tja hoditi, kot da nekaj išče. On jo nahruli: »Kaj iščeš?« »Iščem kralja v človeku!« mu odgovori kratko. To ga je stregnilo. Zavedel se je, kako klavno podobo človeka je razodel v svoji togoti, tako da kralja in njegovega dostojanstva v njem ni bilo več najti. Kako naj bi videla kralja-vladarja v človeku, ki ni zmozel biti vladar niti nad samim seboj!

Ta zgodba na račun pruskega kralja velja v spremenjeni obliki za vsakega človeka, kadar se spozablja in tako onečasti svoje človeško dostojanstvo.

Človek je »krona« stvarstva. Vsak, ki najde pravo ravnotežje do samega sebe, je ka-

kor nekronana vličina. Dostojanstvo počestnosti, kreposti, svobodnosti in nesebičnosti, s katero preraste sebe in okolico, ožarja njegovo osebnost. Dviga ga ne le nad ves neosebni, zgolj živalski svet, ampak ga napravi vzvišenega gospodarja položaja tudi v vseh človeških zadevah, kjer se povprečni človek že davno spozablja.

Naravoslovec Abauzit je v Ženevi 27 let opazoval pojave zračnega pritiska na barometru in jih sproti na lističe zapisoval. Neka dne, ko mu je sobarica pospravila sobo, vidi, da teh lističev ni, in jo vpraša: »Kam si pospravila lističe pri barometru?« Ona: »Bili so zamazani, pa sem jih pokurila in položila tja nove in čiste.« Učenjak je stisnil zobe, prekrižal roke in zadržano mirno rekel: »Uspehe 27-letnega dela si mi vrgla v peč in uničila! Drugič se ne dotakni več nobenih lističev v tej sobi.«

Dostojanstvo osebnosti je zmagalo v možu v trenutku, ko bi marsikdo na njegovem mestu »izgubil« živce in z njimi tudi svoje dostojanstvo.

Danes, ko se vedno bolj poudarja enakost vseh ljudi med seboj, se tudi vedno bolj poudarja človekovo osebno dostojanstvo in veličina. Vzporedno s tem pa v enaki meri padajo s prestola kraljevska veličanstva, ki so jih predstavljali večkrat ljudje brez vsakršne osebne veličine. Kraljevsko, t. j. neodvisno osebnostno dostojanstvo danes vzgajamo in iščemo v vsakem človeku.

Dr. Anton Trstenjak

■ Poljski kardinal Višinski je odločno nastopil, da nerojenih otrok nima nihče pravice ubijati, ne država ne posameznik. Primerjal je tako postopanje nacističnemu pobijanju Poljakov. Prekinjevanje nosečnosti škoduje tudi ženi.

■ Nad 300 misijonarjev in misijonark je sudanska vlada izgnala iz južnega Sudana, ker bi rada poganske kraje pomohamedanila. Omenimo, da je v teh krajih v prejšnjem stoletju deloval naš misijonar dr. Ignacij Knoblehar. Žalostno je tudi to, da se svet nad tem ukrepom sudanske vlade nič ne zgraža.

družina in vzgoja

Čistost ni škodljiva . . .

Nedavno je na Švedskem 140 znanih zdravnikov, med njimi tudi sam kraljevi zdravnik, poslalo kralju Gustavu Adolfu spomenico, v kateri ga pozivajo, »naj stori naglo korake za omejitev spolne prostosti, ki je nevarna življenju in zdravju naroda«.

Zdravniki so v spomenici opozorili na silen porast spolnih bolezni posebno med mladino, pokazali na spolno vzgojo po šolah, ki često zavaja na nedovoljena pota, namesto da bi le vršila svojo nalogo. Zdravniki so poudarili, da »čistost ni v nobenem pogledu škodljiva zdravju«, in izjavili, da je »zakon med enim možem in eno ženo s skupno odgovornostjo za otroke naraven red človeškega življenja«. Dolžnost šol je, da mladino v tem duhu tudi vzgajajo.

Eden od podpisnikov spomenice, dr. Sigurd Elvin, je izjavil: »Mladi ljudje na Švedskem niso srečni. V njihovi vzgoji manjka Desetih božjih zapovedi!«

Na Švedskem je že pred leti zmagal nazor kulturnih skrajnežev in brezvercev, naj šola ne vzgaja v starem smislu, ampak mladega človeka seznanja z znanostjo, ga »prosvetljuje«, moralno vzgojo pa naj propušča staršem in cerkvi. Svobodna ljubezen in spolna svoboda, ki so jo nekdanj propagirali v Sovjetski zvezi in drugih komunističnih deželah, pa jo kasneje strogo omejili, je postala švedski »način življenja«. Prinesla je neštetim poedincem veliko nesrečnega življenja. Gornja spomenica je zadela seveda na val odpora »prosvetljenih«, pa je vendar sprožila narodno debato. Spolna razbrzdanost je v nesrečo poedincem, narodu pa pripravljala pogin. Brez spoštovanja moralnega reda ni zdravja!

Najlepše roke

(Indijska narodna pripovedka)

Na obali reke Džamne so sedele tri žene, igrale so se z vodo in ena drugi hvalile lepoto svojih rok. »Čudovite so moje roke!« reče ena. »Moje so še lepše,« pohiti druga. »A moje so najlepše,« dostavi tretja.

Medtem pride mimo lačna, hroma starka in zaprosi za nekaj hrane. Toda one ji ne dajo ničesar, temveč jo vprašajo: »Povej stara, katera od nas ima najlepše roke?«

»Preden vam karkoli odgovorim, moram nekaj malega pojesti,« tiho reče starka in odide dalje. Kmalu je zagledala neko ubogo vaščanko. Vsak dan je delala na polju in koža je bila od sonca povsem črna in nagubana. Starka ji reče: »Lačna sem! Če imaš kakšen zalogaj, daj mi ga!« — »Vzemite, mati! Nimam mnogo, toda polovico le vzemite!« reče vaščanka. Starka je pojedla, napila se je vode in se zahvalila ženi. Prijela jo je za roke in jo peljala k trem uglednim damam in rekla:

»Sedaj vam bom povedala, katere roke so najlepše. Črne roke te vaščanke, ki so nahranile mene, ubogo starko in hranijo mnoge druge, so tisočkrat lepše od vaših belih, nežnih rok, ki ne delajo ničesar!«

Otroku daj dela!

Dober pripomoček za vzgojo otroka je zanj primerno delo. Otroci naj ne bodo nikoli brez posla ali samo pred televizijskim aparatom. Dokler so majhni, naj se igrajo s preprostimi igračami, po možnosti samostojno, brez pomoči odraslih.

Ni potrebno, da bi imeli otroci polno sobo dragih igrač. Česar je preveč, se otrok hitro naveliča. Kar ga danes miha in veseli, to leži morda že jutri pozabljeno ali celo polomljeno v kotu.

Otrok se ne zaveda, da imajo starši z nakupom teh igrač stroške in da trpe škodo. Denar mu je brez vrednosti, darila brez cene. S tem se otroci nauče potratnosti in razsipnosti, da tudi kasneje ne cenijo lastnega zaslужka. Zato jih navajajmo k skromnosti, da se bodo znali razveseliti že najmanjšega darilca.

Ni treba, da bi se otroci samo igrali. Mala dela v hiši naj jim bodo v prijetno razvedrilo. Ko so še prav majhni, naj pomagajo materi pospravljati, snažiti, pomagati v kuhinji ali na vrtu, streči odraslim. Lahko brišejo prah, prenašajo razne stvari, prinesejo copate itd. Taka opravila veselé otroke bolj kot dragocene igrače in ponosni so na svoje delo, ki je izvrstno vzgojno sredstvo.

Otroci naj imajo igrače, svoja učila, svojo obleko in obutev v najlepšem redu. Red je vsakomur neobhodno potreben. Navadno pazijo matere v tem oziru samo na deklice: dečkom streže mamica, streči jim morajo sestrice, kar je napačno. Če se vedno sukamo okoli njih in jih strežemo, jim nehote vcepimo tisto čudno »moško vzvišenost«, katere se ne iznebe nikoli. Streči jim mora najprej mati in sestre, nato žena in hčerke.

Zato naj tudi dečki delajo v hiši isto kot deklice, ne bo jim v škodo in sramoto. Tudi fant mora znati pospravljati, pometati, svojo obutev, obleko in perilo v redu imeti ter končno tudi kako malenkost zašiti. Tako bo izgubila tudi tista moška nesamostojnost, ki se pojavi, če mora mož sam prinesiti na mizo skodelico kave ali se mu odtrga pri suknji gumb.

Mati skrbi za otroka tudi v tem, da navaža otroke k delu že v zgodnji mladosti.

kotiček za žene

Gospa Majda svetuje

POVEJ PO PRAVICI!

(Indijska narodna pripovedka)

Po popoldanskem pospravljanju v kuhinji sedi mama s pletenjem na balkonu in uživa toplo pomladansko sonce. Blažen mir je v stanovanju. Ivanka je po kratkem popoldanskem spancu vzela lopatico, vedro in sitce in stekla na dvorišče. Zdaj se s sosedovo Martico igrata v peskovniku. Mama lahko na balkonu sliši njuno čebljanje. Iz nasproti ležečega stanovanja se tu pa tam skloni sosed, pogleda za otrokom in se prijazno nasmehne sem čez. Mama zadovoljno prede svoje misli: pohiteti mora s tem pletenjem, Ivanka potrebuje novo jopico že prav nujno, prišla ji bo prav tudi poleti... In ko z mislimi ravno dospe do letnega dopusta, pretrga rezek krič mirno popoldne. Mama skoči k ograji, pri sosedovih loputne okno in obe zaskrbljeni ženi opazujeta prizor v peskovniku. Tam se je iz mirne igre razvil divji prepir, ki ravno prehaja v nič kaj dekliski pretep. Obe punčki rdečih obrazov vrešči-

Našim rojakom v Parizu je gotovo poznana ta kapela Marijinih prikazovanj na Rue du Bac. Dr. Jakob Kolarič je za letošnji maj izdal obširne šmarnice „Marija v znamenju čudodelne svetinje“, v katerih popisuje zgodovino tega kraja. Nekaj izvodov te knjige ima Družba sv. Mohorja v Celovcu še na razpolago.

ta, drobne nožice cepetajo po pravkar pečenihih potičkah iz peska, pravi vrtinec majhnih otroških telesc; in zdaj je Ivanka močnejša: z divjo kretnjo porine prijateljico v pesek, ji s srditim: »Bom že mami povedala!« pokaže jezik in že je na poti domov. Maminega miru je konec, žal tudi njene dobre volje.

»Ti otroci, ti presneti otroci! Seveda, tale sosedova Marta, to ni prava družabnica za Ivanko!« In še predno je otrok doma, še predno je premislila ves ta nesrečni prepir, je mama Ivanko že popolnoma oprostila, glavni krivec je Martica. Ko punčka stopi v stanovanje — njen jok je ravno narastel v pravo tuljenje —, se mama vsa usmiljena skloni k njej: »Ja vidiš, vidiš, saj ti pravim, da Martica ni pridna punčka. Kajne, kako te je tepla, ti rdeča moja, ti! Pridi, dobiš bonbonček!« V svojem pristranskem usmi-

ljenju ne opazi otrokovega pogleda. Čuden pogled je to, pogled, ki da misliti. Očke, ki plavajo v solzah, so za hip začudene, potem pa zasijejo v grdi luči, kot bi hotele reči: »Tako je torej treba?!« In ko se usteca sladkajo z bombonom, že otroška domišljija miše dogodak čisto po svoje in prav malo resnici podobno. Da, in tudi tako, kot želi mama. Saj jo je prav ona speljala na to pot laži.

Ne dolgo nato korakata razjarjena mama in zmagoslavna Ivanka čez divorišče mimo zapuščenega peskovnika v sosednje stanovanje. Kakšen je konec tega lepega pomladanskega popoldneva? Soseda, ki otroškega preprička ni vzela resno, je sprva začudena, potem pa jezna in užaljena, ko mama svoj srd izlije na Marto. Beseda da besedo, sosedi sta sprti, družini se merita z mrzlimi pogledi, Ivanka je izgubila tovarišico pri igri. In zakaj vse to?!

Kako vse drugače bi lahko ravnala mama, mirneje, premišljeno! Jokajočo Ivanko najprej pošlje v kopalnico: »Umij si obraz in roke, potem pridi k meni in bova govorili!«

Sveža voda kar pomiri razburjenega otroka. Tudi mama utegne zbrati misli in, ko punčka hripaje opisuje dogodek v peskovniku, ne vrta vanjo z vprašanji; prav mirno

jo opominja: »Veš, Ivankica, prepir je grda reč, kar izogni se ga! Poglej, vsa krivda gotovo ne laži na Martki. Kar pozabi njeno krivdo, pa bo tudi ona pozabila tvojo. Kako grdo si jo ti pahnila na tla in pa tisti jeziček, kajne, to ni bilo lepo. In pa veš, tale tvoja tjeza ti bo težila srček, da ne boš kar nič več vesela. Tudi tvoj angelček varuh ne! Zdaj si gotovo zakriva očke, da ne vidi te jezne punčke.«

Ivankine misli se ob teh besedah preusmerijo k žalostnem angelčku. Ob misli nanj ji očke zaplavajo v novih solzah. Mama to vidi, mama razume, mama pomaga: »Veš, kaj storiva? Danes sem kupila lepa jabolka. Izberi dve: za Marto eno, drugo zase, pa steci k njej in bodita si dobri!« Ivanka je srečna. Z obema sadežema steče k sosedovim in kmalu sedita obe punčki na klopi ob peskovniku, gnizeta sočni jabolki in delata načrte o novih peščenih potičkih. Prepir je pozabljen, pokopan za vselej. Mama spet sede k pletenju, z nasprotnega okna jo sreča nasmejan sosedin pogled. Par mirnih, dobrih besed, samo nekaj prisrčnih stavkov je otroku pokazalo pravo pot, ne pot laži in krivičnega obsojanja, pač pa pot odpuščanja in medsebojnega razumevanja. Kako preprosto, kajne? (Dalje prihodnjič)

Bolnik z rakom — ne obupaj!

Sedaj so trije načini, s katerimi se da rak v mnogih primerih ozdraviti ali zaustaviti: kirurgija, radijsko obsevanje z X-žarki in pa zdravljenje z zdravili ali kemoterapija.

Kirurgija je odstranjenje raka z izrezom, obenem s sosednim tkivom in morebitnimi ugotovljenimi posevki. To zavisi od vrste in razvoja raka.

Obsevanje z radijem ali z X-žarki je v bistvu uničenje raka ali poskus uničenja.

Zdravljenje z zdravili postaja dobra pomoč za podaljšanje življenja in precej pomaga rakastemu bolniku, da lažje prenaša bolezni.

Ti načini zdravljenja raka med seboj ne tekmujejo. Vsak od njih se uporablja, kjer se misli, da dotični način zdravljenja donša bolniku največjo korist. Včasih se uporab-

ljata dva načina zdravljenja istočasno, včasih celo vsi trije, da bi skupno dosegli največji uspeh.

Rak se splošno smatra za težko, neozdravljivo bolezen, ki prej ali slej povzroči smrt. To ne odgovarja vedno resnici.

Marsikateri rak se da ozdraviti na ta ali drugi način, pri nekaterih osebah pa že razvijajoči se rak preneha dalje rasti in kar naenkrat ga ni več.

Rak je najtežje ozdravljiv v mladih letih, kjer se marsikdaj že po nekajtedenskem raku ne da zaustaviti kljub raznim zdravilom, operacijam ali pa obsevanju z različnimi žarki (n. pr. radijem).

Pri ljudeh v letih rak postaja navadno vedno lažji in traja več let ali cela desetletja, ne da bi on sam povzročil smrt.

Skupina
tržaških deklet v
narodnih nošah.

Za kožnega raka pa sploh velja zlasti pri ljudeh, ki imajo že precej križev, da je tak rak dolgotrajen, samo pri miru ga pusti! Ne praskaj se tam, ne drgni kožo ob vsaki priložnosti ali če kaj premišljuješ.

Tudi raka na eni ali drugi strani pljuč ne draži z različnimi obsevanji in operacijami delov pljuč ali ene cele strani. Saj še zdrava oseba kmalu podleže, če ji odstranimo iz različnih razlogov celo vrsto reber in polovico pljuč. Tem hitreje se to zgodi pri bolni osebi.

Saj je že splošno znano, da se iz vsake naše stanice ali celice lahko razvije rakasta celica, ki kaj kmalu okrog sebe širi rakasto tkivo.

Kljub raznim novim »iznajdbam«² različnih virusov ali izredno majčkenih in z navadnim mikroskopom nevidljivih kalij ali mikrobov še vedno velja ugotovitev, da je začetku raka krivo raznovrstno draženje.

Rak ni nobena nalezljiva bolezen, ni deden, se pri večini ljudi sploh ne razvije.

Poleg reševanja življenja je važno tudi reševanje duš. Umrli bomo vsi. Navadno so pri nas priletni kmetje umirali za težko pljučnico, za šenom, za težkimi poškodbami pri različnih nesrečah, za srčno ali možgansko kapjo. Pametni domači ali sosedje so imeli tako še par ur ali nekaj dni časa, da so poklicali duhovnika, ki je tako osebo pripravil, da je bila duša rešena.

Največkrat je po mnenju zdravnikov neo-

zdravljiv rak notranjih organov. Zdravnikova dolžnost je, da v primeru takega raka obvesti domače in jim pove resnico ali pa pove to previdno bolniku samemu, da se more ta pripraviti na smrt. Pomisliti je treba tudi na bolnikovo dušo, da morejo otroci ali druge osebe pravočasno poklicati duhovnika, ki bolniku prinese najboljše zdravilo za rešitev duše. Saj je zaradi tega naš Odrešenik umrl, da bi bile naše duše rešene.

In če rak traja dalje, pa je neozdravljiv, ali ni to posebna milost? Tem lažje se je pripraviti za večnost, za našo rešitev in večno življenje.

Ne obupujmo, četudi smo bolni resno, saj sta Marija in dobri Bog ob naši strani. Par let več ali manj na zemlji, samo da dosežemo po zemeljski smrti to, za kar smo ustvarjeni.

Svojcem bolnika pa daje Bog priliko, da delajo zanj dobra dela in s tem izpolnjujejo božjo zapoved: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!

Dr. Val. Meršol

**Naj je Soča nas zibala
ali Save bistri tek,
vendar na Slovenskem stala
nam je zib'ka mladih nog.**

Narodna

slovinci po svetu

Pristávo — kos sveta — so kupili clevelandski Slovenci v Združenih državah in jo sedaj počasi urejajo, da bodo lahko poleti prebili na čistem zraku prijetno popoldne in imeli tam tudi svoje prireditve na prostem. V februarju so imeli člani občni zbor, ki je pokazal, da je bila na pristavi v preteklem letu živahna aktivnost. Veliko cest so popravili, jih polili z asfaltom; uredili so prostor za parkiranje avtomobilov in očistili vinograd ter sadni vrt. Bilo je tudi že več lepih prireditev na pristávi. Zgraditi pa nameravajo tudi kopališče. Vsak član naj bi v tamenem prispeval 150 dolarjev.

Trinajsto misijonsko veletombolo so imeli 12. januarja v Buenos Airesu v Argentini. Ta prireditev naj bi prinesla 1.000 dolarjev dobička, ki bi jih poslali raznih slovenskim misijonarjem v Aziji in Afriki. Za glavno tombolo so postavili po želji pet res vrednih stvari: ali televizijski aparat ali hladilnik ali jedilnico ali šivalni stroj ali radijski aparat, kombiniran z gramofonom. Dve uri je trajala potem vesela »napetost« te misijonske prireditve, ki se je je udeležilo nad 2000 rojakov. Tombola je lepo uspela, potrebni denar za podporo slovenski misijonski aktivnosti med pogani se je dobil, in sicer na tak način, da so bili vsi zadovoljni: nekateri lepih dobitkov, drugi pa vsaj lepega popoldneva v domači družbi. Na koncu je bilo še žrebavanje 10 predmetov, ki so jih iz misijonov poslali za udeležence tombole naši misijonarji.

Prav lepe misli beremo v glasilu Slovenske mladine v Argentini »Mladinska vez«. Tako le piše: »Nismo obupali, zato smo! — Premagalj smo daljave in čas. Zrasli smo z njimi in ne plašijo nas več. Naučili smo se visoke številke spreminjati in ljubezen do slovenske stvari. — Slovenski narod raste v novo obliko. Razbil je meje lastnega ozemlja in pljusknil čez — v svat. Zdi se, kot da ne potrebuje več zunanosti, meja, ki ga utesnjujejo, temveč plava na krilih duhovne povezanosti, miselne prepletenosti vseh rojakov po šrni zemlji. Naš glas odmeva od Tokia do New Yorka, se razlega preko vse Evrope in Amerike in ne umre v Avstraliji. — Naš jezik se

meri z drugimi govonicami in povzroča poživljenje ljubezni do njega. Vsak dan je dan boja za njegov prostor v človeški družbi.

Nad dvajset let je že v ruskem ujetništvu Jožef Kelenc iz Dolnje Bistrice v Prekmurju. Leta 1941 so ga odvedli Madžari v taborišče Vac, nato pa poslali na rusko fronto kot političnega kaznjenca in je moral čistiti minska polja. Ob ofenzivi 1943 je bil od Rusov ujet in od tedaj ni bilo več glasu o njem. Podobno usodo je doživel Glavac Mirko iz iste vasi, ki je bil leta 1944 prisilno mobiliziran in poslan na rusko fronto. Sedaj pa se je vrnil iz ruskega ujetništva neki Avstrijec brez nog in prinesel novico, da sta še oba živa. Včasih so ujetniki vsaj pisali lahko domov in vojne je tudi že zdavnaj konec!

Slovenski umetnik risar prof. Božo Kra-molc je v Kanadi razstavil 50 svojih risb. Menda so njegovo razstavo sprejeli zelo simpatično. Škoda, da ni bil navzoč ob otvoritvi, ker Amerikanci še rajši vidijo umetnika samega kot njegove slike. Ljudje tudi radi vprašajo, kako je kaj narisal. Zelo lepe so njegove slike o kanadskih pokrajinah.

Rojak dr. J. Felicijan, ki poučuje zgodovino na St. John's College v Clevelandu, je pri proučevanju o izvoru ameriške izjave o neodvisnosti prišel do prepričanja, da je ameriški državnik Thomas Jefferson, ko je to izjavo sestavljal, vedel za obred umeščanja koroških vojvod in se je morda prav v zvezi s tem tako odločno izjavil o narodni suverenosti, o vladi, ki izhaja iz ljudstva z njegovo lastno odločitvijo, da vlada v skupno korist.

Slovinci v Avstraliji so za svoje slovenske šolske tečaje pripravili svojo šolsko knjigo z naslovom »Prvi korak«. Za Veliko noč je izšla v založbi Slovenskega društva v Sydneyu. V knjigi je slovenska abeceda z risbami, nekaj pesmi in kratkih pravljic. Ima tudi 30 risb.

Že od leta 1916 deluje kot čebelar neki Slovenec v kraju La Jare v južnem Coloradu v Združenih državah. Spočetka je bil v službi pri drugih. Od leta 1930 pa dela na svojem in se je menda kot edini naš izseljenec lotil čebelarstva na debelo. Ustvaril si je celo čebelarstvo podjetje z 900 panji. Pridelal je več vagonov medu vsako leto. V zadnjih letih pa, tako piše, podjetje ne uspeva več dobro.

slovinci doma

V Leskovcu na Dravskem polju so našli mrtvega študenta, zabodenega z nožem v srce. — Justina Zupančič v Pesjem je z gorečim benzinom polila v postelji svojega spečega moža, ki so ga sosedje potem komaj rešili, da je ostal pri življenju. Dobila je 2 leti strogega zapora.

Še letos bodo začeli v Jugoslaviji z zamenjavanjem osebnih izkaznic. Nove osebne izkaznice bodo enostavnejše in bolj preproste. Veljale bodo 10 let in bodo vsebovale rojstne podatke ter potrdilo o državljanstvu.

Računajo, da bodo letala pripeljala na ljubljansko letališče Brnik v letošnji poletni sezoni okoli 40.000 turistov. — 10 let obstoja je proslavila slovenska prekomorska družba »Splošna plovba« s sedežem v Piranu.

Avtobus, ki je vozil 39 potnikov delavcev iz Idrije proti Sv. Luciji, je vrglo na nekem ovinku s ceste v grapo. Pri tem se je dvakrat prevrnil in na kolesih obstal v vodi. Devet potnikov je bilo težje ranjenih.

V tem letu se razvijajo v Sloveniji predvsem štiri velika gradbišča. Lignit, ki ga kopljejo v Velenju, namravajo spremeniti v plin in ta plin bodo dovajali skozi 250 km dolg plinovod v največje slovenske industrijske centre (Ravne, Maribor, Ruše, Celje, Ljubljano, Kranj in Jesenice). Letos bodo zgradili za to reč tri naprave. Poleg tega je v teku gradnja hidrocentrale »Srednja Drava«. Elektrificirajo železnico od Ljubljane pro-

ti Jesenicam. Začeli so graditi tudi železniško progo od Prešnice do Kopra. Ta 31 km dolga proga bo povezala Koper z zaledjem in mu omogočila večji gospodarski razvoj.

100 let obstoja slavi letos »Slovenska Matica«, naša najstarejša kulturna ustanova za zalaganje znanstvenih knjig. Drugi slovanski narodi, celo Lužiški Srbi, so imeli vsi že prej podobno ustanovo. Naša Matica je dosegla potrditev svojih pravih šele 4. februarja 1864.

Vlada je sklenila skrajšati vojaški rok na 18 mesecev, le v mornarici bo trajal še dve leti. — Elektrificirali so nekatere manjše vasi na Goriškem: Srednje, Podbreg, Nekovo. — Že četrtri dvojčki so letos zagledali luč sveta v kranjski porodišnici.

V Ljubljani so dogradili sredi mesta velik parkirni prostor pod zemljo, kjer bo prostora za 800 osebnih avtomobilov. — V Ajdovščini na Primorskem je veliko podjetje »Mlinotest«. Združuje več mlinov, tovarn testenin, pekarn in obrate za pridelovanje močnih krmil za živino. Dogradilo je veliko skladišče za 850 vagonov žita.

Na Pragerskem gradijo največje štajersko pitališče za živino. Za 1200 glav bo kmalu pripravljeno. Ko bo otvorjeno, bo zadostoval en človek za oskrbovanje 500 glav živine.

Pri Izoli v Istri so trčili kar štiri avtomobili.

Na Belo nedeljo je bilo v ljubljanski stolnici slovesno

ustoličenje novega ljubljanskega nadškofa dr. Jožeta Pogačnika. Stolnica je za take slovesnosti že zdavnaj postala premajhna. — Ljubljanskemu bogoslovnemu učilišču naklanja vlada vsako leto nekaj podpore. Zaradi tega pa se svetna oblast potem vmešava v to, kdo bo imenovan za profesorja na tem učilišču. Že več primerov v zadnjem času je bilo, ko nekaterih duhovnikov cerkvena oblast ni mogla nastaviiti za učitelje bodočih duhovnikov. Tudi to je dokaz, kako Cerkev ne uživa svobode, ki ji gre. — Skoraj 20 let so bili — ob vsem govorjenju, kakšen napredek je pri nas — slovenski duhovniki brez zavarovanja v primeru bolezni in starosti. Tega so bili deležni le tišči, ki so se vpisali v od režima propagirano duhovniško društvo. Sedaj so le uvideli, da je tako postopanje z duhovnikom, ki je vendar v službi ljudstva in njegove blaginje tu na zemlji in v večnosti, krivično. Sedaj lahko postanejo deležni socialnega zavarovanja za primer bolezni, dela nezmožnosti in starosti vsi duhovniki, ki to žele.

Že dolgo časa pripravljajo »Slovar slovenskega knjižnega jezika«. Z zbiranjem gradiva je začela že Slovenska Matica, ki obhaja letos stoletnico. Od nje je delo prevzela leta 1919 ustanovljena slovenska univerza. Danes ga nadaljuje Slovenska akademija znanosti in umetnosti z vso vestnostjo. Sedaj je delovni odbor za ta veliki slovar izdal poizkusni snopič. Slovar bo imel štiri dele, vsak po 1000 strani, velikega formata. Zajeto bo, kar se da, vse besedišče sodobnega slovenskega knjižnega jezika.

slovinci v evropi

ANGLIJA

Šmarnice: BEDFORD: 10. maja bo v cerkvi sv. Jožefa na Midland Rd. ob 4. popoldan sv. maša, potem blagoslov. V dvorani bo nato še primerna prireditev. — ROCHDALE: 17. maja (na binško nedeljo) se zberemo ob 3. uri pop. pri kapelici na vrtu deklisške šole Beechwood, od koder gremo v procesiji v kapelo, kjer bo po šmarnicah sv. maša. Potem piknik na vrtu. — LONDON: Šmarnicam bomo pridružili proščenje. 24. maja ob 5. pop. bo sv. maša v kapeli »Našega doma« v Londonu. Po maši bo blagoslov, nato zgoraj primerna prireditev. — WOLVERHAMPTON: V nedeljo, 31. maja, bo ob 5. pop. sv. maša v cerkvi SS. Mary and John, Snow Hill. — Povsod bo pred mašo priložnost za spoved. Vedno tudi blagoslov otrok in pete litanijs. (Vse drugo vam pove posebna priloga »Naši luči«.)

Poroki: Še lanskega leta, 5. oktobra, sta bila poročena v Hullu Ana Oštir in Dany Bradley. — 7. marca letos sta si pa obljubila zvestobo pred oltarjem sv. Jožefa v Keighleyu Olga Zajc in Anthony Minikim. Čestitamo!

Krsti: 21. marca smo krstili v Bradfordu Nikolaja Vukelič. — 22. marca je bil pri krstnem kamnu sv. Ane, Keighley, Rudolf Toni Zajc. — Na veliko nedeljo pa je obilila krstna voda v Haslingdenu Jožefa Grčar. — Vsem novokrščenim želimo vse dobro!

BELGIJA

Liège-Limburg

Na velikonočno jutro se je v Eisdeni ob prvem svitu začela odvijati procesija, nad katero sta plapolali zastavi društev sv. Barbare in »Slomška«. V hladno, a mirno jutro je mogočno odmevala pesem Gospodovega vstajenja. Za ženske glasove je prišla pomoč iz Waterscheja. Iskrana zahvala! Velikonočna voščila je izrekel č. g. Anton Ilc iz Bruslja, za kar se mu toplo zahvaljujemo. Enako izrekamo zahvalo pevcem, društvom in vsem, ki so kaj žrtvovali za lepo uspele velikonočno slavnost. Razume se, da bi bil prazen ves zunanji sijaj, ako ne bi rodil notranjih, duhovnih sadov. Velika noč nas vabi k našemu duhovnemu vstajenju. Še vedno je čas.

Velikonočna pesem je naravnost grmela tudi v Waterscheju, kjer smo se zbrali k velikonočni slovesnosti na velikonočni ponedeljek. Bilo je tudi lepo številno obhajil med mašo. Rojaki so bili slovesnosti prav veseli. Hvala vsem, ki so sodelovali!

Opozarjamo na šmarnice v Eisdeni, ki bodo vsak večer ob dogovorjeni uri. Te šmarnice so ena najlepših točk v življenju Slovencev v Eisdeni.

Iz življenja naših mladih družin: V družini Zwakhoven-Budna v Dilssenu se je rodila hčerka, ki je ob krstnem kamnu dobila ime Sonja. Pri Opdelocht-Voglarjevih v Eisdeni so krstili sina, ki ga bodo klicali Ronald. V mladem ognjišču g. Vinke Kun-Thomas v Hasseltu pa se tudi veselijo prvorojenca, kateremu so v krstno knjigo napisali ime starega očeta in strica: Ferdinand. — K sreči vseh treh omenjenih zakonskih parov toplo čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova. Kot Slovenci smo dolžni posebno čestitko našemu prijatelju g. Vinku Kunu, ki kot bančni uradnik deluje v Hasseltu, a še vedno zvesto vrši tajniško službo v slovenskem društvu ter se ne boji 40 km dolge poti za pevske vaje in skušnje za igre. Naj mu Bog poplača njegov smisel za žrtev!

Naši bolniki: Naš pridni študent g. Franc Huber iz Eisdena je bil v zdravniški oskrbi v Genku. G. Ivan Hozjan, ki je bil pred 2 letoma težko ranjen v rudniku, še vedno potrebuje stalno zdravniško pomoč na domu v Retine ali pa v bolnišnici. Obema pošiljamo tople pozdrave z željo za skorajšnje popolno ozdravljenje. Naknadno smo zvedeli, da so g. Alberta Kutina iz Zwartberga iz sanatorija v Lanakeni prepeljali v Leuven. Tudi njemu veljajo naši pozdravi.

Charleroi-Mons-Bruselj

Naknadno sporočamo, da je lansko leto končal svoje študije naš rojak g. Franc Knap iz Marcinelle. Postal je električni inženir (Ingénieur technicien des Industries de l'Electricité) na Delavski univerzi v Charleroi. Konec maja bo šel v Brazilijo, kjer se namerava za stalno naseliti. Želimo mu sreče in blagostanja v novi deželi.

V nedeljo, 15. marca, smo imeli na področju Charleroi prvikrat slovenski **križev pot** in sicer v župni cerkvi v Gilly-Haies. Zbralo se je veliko rojakov, oziroma rojakinj, kajti teh zadnjih je bilo občutno več. Za rojake iz Borinaže smo pa imeli isto pobožnost na cvetno nedeljo, 22. marca. Udeležba zelo lepa!

OB DESETLETNICI SLOVENSKEGA PEVSKEGA ZBORA „JADRAN“ IZ CHARLEROI

Od leve na desno sedijo: Vili Kotnik, Franc Plešnik, Martin Plešnik in Ivan Omerzu. — Stoje: Franc Bezenšek, Desiré Goljevšček, Toni Mlinarič, pevovodja Ivan Kodeh, Lojzko Kranjc, Branko Mauri in Jože Bizjak.

V družini Rajka Svenšek in Zofije Preczynski iz Gilly se je lani 8. sept. rodil sinček-prvorojenec, katerega so krstili za Alain-Petra. — Malemu Eriku, sinčku Clemente Laroche in Silve Keše iz Châtelineau se je pridružila še hčerkica Françoise, ki se je rodila 28. marca, krščena je pa bila 5. aprila. Obema srečnima družinama naše čestitke!

V Ronquières so imeli pri Znidarčičevih lepo poročno slavje v soboto, 4. aprila. Hčerka-edinka, gdč. Marcela, je stopila pred oltar z g. Del Puppo Giuseppe, kjer sta si obljubila zakonsko zvestobo. Njen ženin, Italijan, je priznan harmonikar, saj je od leta 1950 prejel že 17 diplom, vselej prvo nagrado. Lansko leto je postal »Champion d'Europe absolu d'accordeon« z največ točka-

mi (99,8). Novi družini želimo božjega blagoslova!

Naš slovenski pevski zbor »Jadran« pa slavi 2. maja desetletnico prvega nastopa. Ta dan, pred desetimi leti, je namreč prvič zapel na prireditvi v Gilly-Haies. »Naši domači pevci so nam lepo zapeli več preprostih, a vedno lepih narodnih,« je zapisala junija 1954 »Naša luč«. Katere so te pesmi? Tele: Na planine, na planine; O večerni uri; Soča voda; Slovenec sem. Prav je, da se spomnimo tu prvih pevcev, ki so tedaj tvorili kvartet: Toni Bezenšek, Vili Kotnik, Lojzko Kranjc, Franc Plešnik in pevovodja Ivan Kodeh. — Od tedaj naprej so pevci »Jadrana« vsako leto razveseljevali rojake na »Slovenski prireditvi« v Gilly; nastopali so pa

tudi večkrat pred belgijsko publiko in tako pokazali tujcem lepoto naših slovenskih pesmi. V teku let so se pridružili novi člani, vsi imajo sedaj narodne noše in tako bodo še uspešneje nadaljevali z delom. Ob desetletnici jim kličemo: Pogumno naprej!

V Baudouru pri Monsu je, kot poročajo, 4. 4. umrl Anton Mlekuž, doma iz Bovškega kota, upokojen rudar. Naj počiva v miru!

FRANCIJA

Pas-de-Calais

Od 22. do 29. marca smo imeli po naših kolonijah v Sallaumines, Liévin in Bruay sveti misijon. Udeležba pri govorih in obhajilni mizi je bila nadvse lepa. Misijonarjema g. Cirilu Lavriču iz Pariza in g. Antonu Surina iz Tridenta v Italiji naj velja pri srčna hvala za res izbrane govore in ves trud. Prav tako smo letos res čudovito doživljali skrivnosti velikega tedna ob lepih obredih, ki so dosegli svoj višek v velikonočni vigiliji, ko smo z obnovitvijo krstnih obljub zaključili sv. misijon.

Za romanje v Lurd vlada veliko zanimanje. Tisti, ki se še niso priglasili in to nameravajo, naj se prijavijo čimprej. Odhod iz Lensa bo 10. julija ob 9.20; povratek pa 18. julija ob 12.26.

Na velikonočno vigilijo, 28. marca, je bila krščena Korina Kijas, rojena v Bruay-en-Artois. — Na veliko nedeljo, 29. marca, pa sta si obljubila v cerkvi na Bruay večno zvestobo Stanislav Centrih in Genovefa Katarzynski. Vse naj spremlja božji blagoslov!

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6e, métro: Sèvres-Babylone. Sveto mašo bomo imeli tudi na praznik Vnebohoda (7. maja); v nedeljo, 24. maja, bomo pa pred sv. mašo imeli telovsko procesijo, da tako slovesno skupaj počastimo Kristusa v sv. Rešnjem Telesu.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg (pri tličje, levo), Paris 15, (métro: Charles-Michels, telefon: BLOmet 89-93) — je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

Poročili so se: Valentin Černigoj iz Lokavca na Gorškem, ki je povedel pred oltar Bretonko Blandine Guhur; njegov brat Izidor Černigoj je dva meseca prej izbral prav tako Bretonko, Denise Le Grand; Josip Jelovac iz Kanfanarja v Istri je poročil Marijo Petrič iz Stran pri Hrenovicah; Štefanija Hovnik, rojena v Ravnah na Koroškem, pa si je izbrala za življenjskega druga Vergilija Batovac. Vsem novoporočencem iskreno čestitamo!

Argenteuil (Seine-et-Oise). — V nedeljo, 12. aprila, je bil krščen Boris Marijan Rožč, sin Marijana, doma iz Pregare, in Milke Nukšic, doma iz Otočca.

Morigny (Seine-et-Oise). — Marija Weindorfer se je 18. aprila poročila z Jean-Luc Dallerac. Obilo sreče!

Creuse. — Sveta maša za Slovence bo v nedeljo, 10. maja, ob enajstih v župni cerkvi v Clugnat. Pred sveto mašo priložnost za sv. spoved. Vsi prijazno vabljeni!

Lepa so otroška leta, si misli Blaženka Cvar iz Meluna v Franciji.

Loiret. — 6. aprila se je g. Junij Matko srečal z Abrahamom. Vsi prijatelji mu kličejo: Na mnoga leta!

Chateauroux (Indre). — 11. aprila sta sklenila zakonsko zvezo Jože Gerič, doma na Hotizi, in Veronika Pucko s Turnišča. Za njun praznik se je zbralo lepo število rojakov, da so jima izrekli svoje najboljše želje.

La Machine (Nièvre). — Ko smo se zadnjič, 15. marca, zbrali, smo imeli po maši krst Štefana Franca Mesariča, sina Francisa in Sabine Mesarič. Krst je bil doživetje za vse Slovence, saj so mnogi prvič v tujini prisostvovali krstu v slovenskem jeziku.

Ponovno se zberemo v nedeljo, 3. maja, ob enajstih v župni cerkvi.

Ville-en-Tardenois (Marne). — 9. aprila je v 58. letu starosti umrl rojak Evgen Horvat, doma iz Gradišča pri Tišini v Prekmurju, čigar pogreb je bil v nedeljo, 12. aprila. Ženi in otrokom izrekamo ob težki izgubi naše sožalje! Sliko objavimo prihodnjič.

Puy-de-Dome. — Slavko Vodišek, doma iz Zidanega mosta, stanujoč v Franciji v Arrest pri Ste. Florine, je že par mesecev v bolnici v Montferrand in pošilja vsem lepe pozdrave. Mi mu pa tudi želimo, da bi zopet kmalu ozdravel. — Jesenšek Jože iz Issoire je bil ponovno operiran v bolnišnici v Parizu in je sedaj v okrevališču. Želimo mu ljubega zdravja.

Opozorilo: Razni ljudje prihajajo k posameznikom, prosijo za razne podatke ali denar in se pri tem sklicujejo, da jih pošilja in priporoča ta ali drugi slovenski izseljenški duhovnik. Kdor pride s poštenim namenom, bo prinesel tudi pismeno priporočilo; kdor tega nima v takem primeru, vara in laže!

Iz vzhodne Lotaringije

Danes ne pišem iz naše pisarne, ker ležim v rudniški bolnišnici. Že tri tedne se zdravim zaradi vnetja rebrene mreže. V isti bolnišnici ležijo razni naši bolniki in bolnice, a še ne smem hoditi okrog. Tako jim od tu iz srca želim, da bi se kmalu vrnili zdravi domov.

Velikonočni prazniki so bili letos bolj žalostni: dež, mraz, po višjih krajih sneg, kar je zelo motilo velikonočno razpoloženje. Iz srca smo hvaležni č. g. Tonetu Dejaku iz Aumetza, ki je z veseljem hodil po naših kolonijah in, kolikor je bilo mogoče, spovedal zdrave in bolne, za kar se mu prav lepo zahvaljujemo. Razni rojaki, ki pa do zdaj ni-

Ko so malega Franca Turšiča v Alfortville v Franciji prinesli iz cerkve od krsta, je fotografski aparat ujel to sliko.

so imeli prilike za sv. spoved, bodo to lahko opravili 1. maja pri Materi božji v Habsterdicku.

Družini Antona Simčiča iz Merlebacha je velikonočno veselje pomnožil še mali Pavelček, katerega je na velikonočni ponedeljek krstil č. g. Dejak v župni cerkvi v Merlebachu.

Družino Banović pa je zadela strašna žalost: Najstarejši sin, ki je služil pri francoskih vojakih v Nemčiji, se je smrtno ponesrečil. Pripeljali so ga domov in cerkveno pokopali v Freymingu. Dragemu fantu, ki mi je z veseljem ministriral, dokler so bivali v Cité Jeanne d'Arc, želimo večno pomlad pri našem Odrašeniku. Žalostno družino naj tolažijo tolažilni nauki sv. vere o človeški smrti! — Tudi iz Creutzwalda je prišla žalostna vest, da je umrla naša rojakinja vdova Tonkili. Bila je pokopana na pokopališču Ham s/Varsberg. Večna luč naj ji sveti!

O porokah bomo poročali pozneje, ko pridem zopet v svojo pisarno!

V zadnjih dneh je ljubi Bog zopet pogrnil naše pokrajine z lepimi zelenimi travniki in poljanami, ki vabijo rojake na prvomajsko slavje v Habsterdick. Letos bo to romanje združeno s proslavo velikega ljubitelja Matere božje škofa Slomška!

Ob koncu tega poročila se iz srca zahvaljujem vsem dragim mi rojakom, stari in mladi, ki so me od blizu in od daleč (preko 200 po številu) že prišli v bolnišnico obiskat ter s tolažilnimi besedami in z vsemi dobrotami razveselili bolnega duhovnika. V dolgih temnih nočeh so vas moje molitve spremljale in klicale z neba obilnega blagoslova na vas in vaše drage otroke! Upam, da se kmalu zdravi vidimo pri naši slovenski sv. maši. — Stanko Grims iz Merlebacha.

Ob Luksemburgu

Za velikonočne praznike je prišel v naše kraje spovedovat, maševat in pridigat msgr. Grims. Prišel je z avtom na tiho nedeljo in pomisijonaril v Algrange, Aumetz, Tucquegnieux-Marine, kjer so še večje skupine Slovencev. Zdelo se nam je, da je še kar zdrav, zato nas je tem bolj zadelo, ko smo naslednji teden zvedeli, da je moral v bolnišnico v Freyming zaradi vnetja rebrne mreže, čemur ni vzrok nič drugega kot prehlajenje. Upamo, da bo tudi to bolezen preстал in da ga bomo mogli, če prej ne, vsaj 1. maja videti zdravega pri Mariji Pomagaj v Habsterdicku, da nas bo razveselil s svojo priklupno navzočnostjo in nas s svojo blago in navduševalno besedo zopet navdušil za Marijo in Jezusa.

Tucquegnieux-Marine. — Kratko povedati in obenem vse povedati ni lahko. Ali naj govorimo o naših bolnikih (ge. Završkovi, upokojenem rudarju Strnadu in drugih), ki smo jih obiskali v bolnišnici? Ali naj poro-

čamo o naših pripravah na prvomajsko romanje v Habsterdick? Ali naj pohvalimo požrtvovalnost in junaštvo naših žen, katere zaradi bolezni ali smrti moža sprejmejo pogumno na svoja ramena vso skrb in odgovornost za svoje otroke? Isto velja o pridnih hčerah, ki rade in dosti pomagajo bolnim staršem, čeprav imajo že same svoje družine. Veliko bi lahko povedali tudi o delu msgr. Grimsa, ki iz bolnišnice vodi priprave za romanje v Habsterdick. Toda vemo, da je uredništvo »Naše luči« veselo, če se vse v kratkem pove, ker je prostor dragocen in papir ter tiskanje draga reč. Zato pove-mo samo to, da se bomo vsega omenjenega spomnili na Marini pri službi božji v nedeljo, 10. maja, in potem 24. maja, ko se bomo spet zbrali ob navadni uri. Po maši bomo tudi zapeli litanije Matere božje.

Nica

Kar dolgo je že, odkar je zadnji kaj povedal o nas in o našem življenju. In vendar se je dogodilo dosti stvari, ki bodo morda koga zanimale. Povedali bomo nekaj težav in potem še — vesele dogodke.

Slovenci se kar dobro držimo. Imeljmo pa v naši pokrajini Azurne obale z druge strani toliko razočaranj, da se nas Bog usmili. Iz domovine namreč prihajajo tako težki »elementi«, da jih je samo v Nici v zaporih okrog petdeset že iz tega leta od prvega januarja naprej do danes. Tatvine in slično so bile na dnevnem redu. Vsemu temu je gotovo kriva slaba vzgoja v domovini. No-

Ne dolgo potem, ko je Bernardka Jelerčič iz Mantesa v Franciji prejela sveti krst, je fotograf pritisnil na aparat in naredil za vas ta posnetek.

vodošli niso več politični begunci, ampak jih vedejo na pot v tujino drugi razlogi. K sreči od vseh teh ni bil niti eden Slovenec.

V našem domu na 6, Rue de France, ki ga s toliko požrtvovalnostjo vodi naš pater Jakob, je bilo izdanih v lanskem letu 1241 premočišč in nekaj višja je bila številka zaznamovanih jedilnih obrokov v isti dobi preteklega leta. Sedaj pa novih ne sprejema več na prenočišče. Naš dom je postal le pravi župnijski urad Slovenske katoliške misije in pa za hrvaške vernike. Uradne ure so od 9.—11.30 zjutraj vsak dan.

Med slovenskimi novodošlimi iz domovine sta tudi dve mladoletni dekleti: ena stara 14 in pol leta, druga pa je februarja dovršila petnajsto. Krive so bile pri obeh domače razmere in sta zaradi teh prišle iskat možnosti življenja v tujino. Morda bomo kaj več iz zgodovine tako mladih drugič popisali.

Porok smo imeli v preteklem letu enajst, krstov pa v tej naši misijonski farici osem. — Omeniti moramo predvsem poroko Franceta Raspor, ki mu je zibelka tekla v Dupljem, župnija Vrhpolje v Slovenskem primorju. Dobil je pridno ženko, rojeno nekje v Nemčiji, pa vendar dobro Slovenko: Mukuš Evgenijo. Sedmega marca letos smo obhajali to lepo poroko. — Dne 17. novembra 1963 smo krstili drugega otročička Toneta Petrič in njegove žene Jolande. Dali so ji ime Lilijana. Boter je bil Matija Žalik, botrica pa Genica Humarjeva, sestra ge. Jolande. — Troštov Tone je tudi dobil sinčka. Prvemu je lansko leto dal ime Dominik, po starem očetu, temu zadnjemu pa Tone, ker je pač tudi oče Tone. Osmega marca ga je Bog obdaril s sv. zakramentom krsta. Botrovala sta Pahorjev Lado in njegova gospa. Potem je bilo seveda domače veselje v tej gostoljubni Troštovi družini. — Tretji otrok je bil Mišičeva Katica, kateri je botrovala sicer po rodu Francozinja Monchablon Renée; ker je pa bila dolgo časa v Ljubljani, se je naučila zelo dobro slovenskega jezika; kar v ponos se ji zdi: imeti tako intimen kontakt s slovenskim narodom.

Marseille. — Še vedno vztrajamo v misli, da so marseilleski Slovanci pridni. Kadar koli jih obišče izseljenski duhovnik, so skoraj do zadnjega vsi tisti, ki se sv. maše udeležijo, tudi pri sv. zakramentih. Zelo hvalevredno!

Tudi tukaj bomo imeli krst, namreč prvega maja. Je to hčerka naše družine Ferjančič Ivana in njegove žene Marije.

V cerkvi St. Barthélemy v Nici v Franciji sta v marcu prejela France Raspor in njegova žena poročni blagoslov.

NEMČIJA

Baden-Württemberg

Zakonca Jožeta in Ivanko Vipavc je razveselil drugi otrok, tokrat sinček, ki smo ga **krstili** za Petra na praznik sv. Jožefa v župnijski cerkvi St. Fidelis v Stuttgartu; dva dni pozneje je bila v Oberesslingenu krščena Ana-Marija, prvorojenka Alberta in Katicе Podjavoršek; 27. marca pa zopet v Stuttgartu, Marienkirche, še en Petrček, tudi prvorojenec, Franca in Ane Habič, stamujočih v Gutenbergstrasse 130.

Dne 20. marca sta se v kapeli na Silberburgstrasse 61, Stuttgart, **poročila** Franc Ivanež in Marija Kastelec, oba iz Gaberij; dne 1. aprila v Steinhausenu pri Ravensburgu Reinhold Heilig in Marija Gričar; dne 4. aprila v župni cerkvi Marienkirche v Stuttgartu Anton Ivančič iz Kamnega pri Tolminu in Francka Gorjup iz Velikih Lašč. — Vsem trem novim parom kot družinam novorojenčkov naše čestitke in voščila!

Skozi dolgo vrsto številčk smo v našem listu lahko objavljali skoraj le poroke, zadnje čase pa kar lepo marašča tudi število krstov. Mladji zakonci, imejte veselje do otrok; saj so šele otroci, ne pa gola ljubezen, to, kar daje vašemu zakonu resničen smisel.

V Frankenholzu v Posarju smo 13. marca položili k **večnemu počitku** Nežo Kramberger. Učakala je visoko starost. Zapustila nam je najlepši zgled krščanskega življenja, saj po ničemer ni bolj hrepenela kakor po evharističnem Jezusu, katerega je hodila prejemati v cerkev, dokler je mogla; odkar je bila za to že preveč oslabela, si ga je želela pa na dom, kamor ga ji je tudi prinašal domači župnik ob prvih petkih.

Za praznike so bile sv. maše: na Veliko noč v Stuttgartu, na velikonočni ponedeljek v Calwu in na belo nedeljo v Pfullingenu. Udeležba je bila povsod lepa, le da jih je dosedaj le majhen odstotek prejelo v velikonočnem času tudi sv. zakramente; vsekakor sta se v tem kolikor toliko odlikovala Stuttgart in Esslingen.

Vprašanje je, ali naši rojaki sploh vedo, kaj se dogaja po vseh župnih cerkvah na veliko soboto zvečer? Da se vršijo velikonočni obredi, ki so se nekdanj vršili dopoldan: blagoslov ognja, velikonočne sveče, petje prerokb, blagoslov krsne vode in končno slovesna sv. maša? Kje so bili naši rojaki v tistih urah, ko so bile cerkve nabite polne nemških vernikov, ki so pobožno prisostvovali obredom, se potem gnetli k obhajilni mizi v taki meri, da so morali deliti sv. obhajilo kar štirje duhovniki? Verjetno po gostilnah, kakor ob drugih sobotah. Kaj boljšega jim na ta sveti večer ni prišlo na misel. Zalostno!

Bolj veselo je pa tole: Doslej smo le parkrat bežno omenili tudi Öhringen, severovzhodno od Heilbronna. Da se prvim poizkusom našega zbiranja obeta kar lepa bodočnost, priča slika, ki smo jo tam napravili po slovenski sv. maši na cvetno nedeljo popoldan in jo v tej številki objavljamo. Rojaki, sodelujte vsak po svojih močeh, da bo slovenska služba božja, kadar in kjerkoli bo napovedana, dobro uspeła. Vse rojake vabimo, da opravijo svojo krščansko velikonočno dolžnost; da vsaj v velikonočnem času prejmejo sv. obhajilo. Še je čas!

Bavarska

Pri krstu je postal božji otrok mali Mihael Feliks, sinko zakoncev Jožka in Margot Ferlič iz Münchena. Krščen je bil v eni glavnih münchenskih cerkvá, St. Peter, dne 19. marca, na godovni dan svojega očeta. Pri krstu se je zbrala cela skupina naših rojakov. — Mihaču želimo, da bi se krepko razvijal in rasel v starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh!

V cerkvi, kjer imamo v Münchenu slovenske maše, pa sta se 6. marca **poročila** Matija Godec in Nada Perko, oba rojaka iz dobrepoljske župnije. Novoporočenca sicer ne stanujeta v Münchenu, pa sta si za poročno cerkev izbrala našo »slovensko« cerkev! — Mlademu paru želimo vse najboljše na skupno pot!

Po slovenski službi božji na cvetno nedeljo v Öhringenu v Nemčiji.

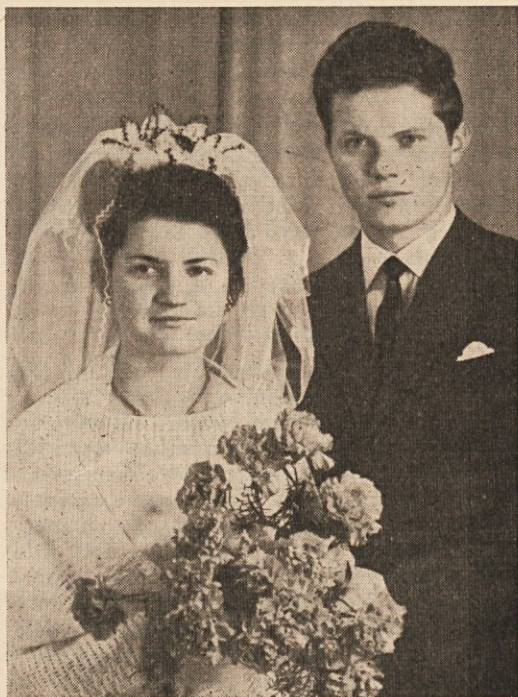
Porurje

Novoporočenci: V zadnji številki »Naše luči« smo omenili, da nas je predpust glede porok malo razočaral, saj smo mogli zabeležiti samo eno poroko. Drugačen položaj pa je nastal že v prvih pomladanskih dneh. Le pogledjmo, kako hitro so se povezovali novi pari: Dne 6. marca sta se prišla iz Leverkusena poročiti v Oberhausen Rudolf Šilc, rojen v Gorenjih Lazih, župnija Sodražica, in Jožefa Peterlin, rojena v Hudem koncu, župnija Sv. Gregor. Na praznik sv. Jožefa, 19. marca, sta šla v Neussu pred oltar Albin Rovan, doma iz vasi Dolenje, župnija Planina pri Novi Gorici, in Inge Leuchtenberg iz Neussa. V Solingenu sta se za vedno povezala 26. marca Edvard Požgaj, doma v Koritnem, župnija Velika Dolina, in Jožefa Pelko iz Maribora. Na velikonočni ponedeljek sta praznovala v Essenu poroko Ivan Svete iz Notranjih Goric, župnija Preserje, in Branka Vignjevič iz Vrhnike. Na belo soboto, 4. aprila, pa sta si v Altenessenu obljubila zvestobo še Konrad Pecelj, rojen v Galiciji, in Marija Panic, rojena v Orehovici, župnija Mala Subotica. — Vsem novoporočencem iskreno čestitamo!

Krsti: Pomlad je prinesla v naše družine tudi novo življenje. Kar štiri krste moramo to pot zabeležiti: 21. marca sta bila v Essenu dva krsta: rojaka Anton in Krista Špec sta dala krstiti svojega sinka Danijela, Josip in Terezija Hribljan pa hčenkico Ireno. V Bottropu sta 30. marca praznovala krst svojega sinka prvorojenca z imenom Peter rojaka Anton in Ivanka Mlakar. Svojega sinka prvorojenca sta dala 4. aprila v Solingenu krstiti na ime Rudolf tudi Pavel in Anica Končan. — Staršem čestitke, otročkom mnogo zdravja!

Za **Veliko noč** je bil pri slovenskih službah božjih po Porurju zelo lep obisk rojakov. Toliko jih do sedaj še ni prišlo za praznike k našim mašam. V Essenu in Oberhausenu sta bili kapelici to pot zares premajhni. Ni čudno, da je bilo tudi petje letos zelo lepo. saj prazniki ravno pevce radi privlačijo. Slovenske velikonočne pesmi pa človeka še posebej zagrabi.

Velikonočna nedelja je bila letos za nas še ta posebnost, da smo imeli pri slovenski službi božji v Sterkrade tudi dva slovenska prvoobhajanca. Prvikrat sta pristopila k obhajilni mizi brat Vladko in sestra Zdenka Reismann iz Düsseldorfa. Naši otroci gredo drugače k prvemu sv. obhajilu z nemškimi

Z zaupanjem gledata v bodočnost mladoporočenca Ivan Svete in Branka Vignjevič, ki stanujeta v Essenu, Zap. Nemčija. Kolikor let ima, toliko nageljnov drži mlada nevesta v rokah. Nagelj je pač znak sreče. Da bi bila njuna bodočnost posejana s takimi rožami! Ljubezen, medsebojno zaupanje, vera... so prav gotovo cvetlice zakonske sreče.

otroki v nemških cerkvah. Ker znajo dobro nemško, to kar gre. Naša prvoobhajanca pa sta šele pred kratkim prišla iz Slovenije in sta si zato za svoj veliki dan raje izvolila slovensko kapelico.

NIZOZEMSKA

Veliko noč smo tudi letos slavili po starem slovenskem običaju z velikonočno procesijo. Hladno jutro nas ni posebno motilo. Na čelu procesije so ponosno plapolale zastave vseh naših društev, med katerimi je letos bila posebno vidna obnovljena zvezina zastava. Med procesijo so se pevci in mestna godba izmenjevali v proslavljanju Gospodove zmage nad smrtjo, krivico, lažjo in hudobijo. To so res slovesni trenutki za slovensko katoliško skupnost na Nizozemskem. Med sv. mašo je vsa cerkev prejela sv. ob-

hajilo. Zahvaljujemo se pevcem za velikonočno pesem, društvom za organizacijo slovesnosti, vsem rojakom pa za njihovo prisotnost.

Zvezo slovenskih kat. društev na Nizozemskem vodi za tekočo poslovno dobo naslednji odbor: g. Banič Ivan, predsednik; g. Kozole Anton, podpredsednik; g. Povh Stefan, tajnik; g. Kajbič Leo, drugi tajnik; g. Selič Franc, blagajnik; g. Grošelj Franc, drugi blagajnik; preglednika sta g. Kropivšek Janez in g. Resnik Jožko, zastavonoši pa g. Poglajen Martin in g. Banič Pavle.

Na zvezinam občenem zboru je eden mlajših izrekel tehtno pripombo: »Često slišimo tožbe nad našo mladino, katero ne zanimajo napori slovenske skupnosti v tujini za njen obstanek in napredek. Mladina je nedolžna. Starši so krivi. Če se oni ne zanimajo za našo stvar, kako se bodo njihovi otroci? Pogledajte okrog sebe, pa boste videli. Kdo je tu? Kdo še dela za našo stvar? Naši stari in zaslužni društvniki, bojovníki za našo skupnost in njihovi otroci. A zaman bomo skušali pritegniti mladino, **kjer starši niso imeli srca za slovensko stvar.**« — Prav je povedal. Naj si starši, kjer je še čas, dobro izprašajo svojo vest! Novemu zvezinemu odboru toplo čestitamo in želimo obilje uspeha v naporih za slovensko skupnost na Nizozemskem.

Med našimi bolniki moramo omeniti go. Deželak iz Brunssuma, ki se je zatekla po zdravniško pomoč v bolnišnico v istem kraju. Njej in vsem bolnikom, za katere še ne vemo, želimo izboljšanje zdravja.

Opozarjamo, da bodo šmarnice vsako soboto popoldne ob 4. uri pri Mariji Pomagaj z Brezij v Heerlenu na Sittarderweg. Pridite!

Slovenska pisarna sporoča: Kdor bi želel potovati skupno v Jugoslavijo, se more priglasiti še do konca junija. Priglasite se v Slovenski pisarni, Versilienbosweg 64, Heerlerheide, L.

ŠVEDSKA

Krsti: Na cvetno nedeljo, dne 22. marca 1964, je bila po svetem krstu prerोजना v cerkvi v Hälsingborgu Jožefa Gabrijela Kovačič, hči družine Jožefa Kovačiča z Brezij, in Marije, roj. Maček, iz Domanjcev. Botra sta bila g. Jože in ga. Terezija Škrjanc iz Bjuva. — Na veliko soboto, dne 28. marca, je prejel krstno milost v kapeli v Trelleborgu Branko Franc Meglič, prvorojenec družine Franca Meglič in Kristine, roj. Makovec. Oba sta doma iz Murskih Petrovcev. Botra sta bila g. Karel Sardinšek iz Trellebonga in ga. Marija Bokan iz Murskih Petrovcev. — Staršem in novokrščencem želimo mnogo milosti in zadovoljstva!

Poroka: Na belo soboto, dne 4. aprila, sta se v kapeli v Jönköpingu poročila g. Mário Šestan iz Draguč v Istri in gdč. Dragica Žnidaršič, iz Nove gore pri Krškem. Svoj skupni dom sta si ustanovila v Norrahammarju pri Jönköpingu. Iskreno čestitamo in želimo božjega blagoslova!

Petdesetletnica: Letos, 2. aprila, je v krogu svoje družine, žene ge. Frančiške in štirih otrok, obhajal 50-letnico svojega življenja

V Malmö na južnem švedskem je bila krščena Habjančeva Sonja Inge.

slovenski izseljenec g. Jože Koščak. Čeprav je šele malo časa na Švedskem, si je s svojo podjetnostjo in delavnostjo ostvaril že lastno čevljarско podjetje na Köpmansgatan 4, Bodafors. Podjetje ima ime »skomakeri Saklen«. Mnoge že oglašajo pri njem z naročili, Švedi in naši. Prav je, če slovenski izdomačem človeku,

seljencj naročajo pri rojaku, ter mu s tem pomagajo k uspehu. Saj s tem podjetjem gotovo pripomore k priznanju in ugledu delavnosti in sposobnosti naših slovenskih izseljencev. Ob njegovem jubileju mu najbolje čestitamo, če mu želimo mnogo božjega blagoslova in uspeha pri njegovem podjetju. Na mnoga leta!

Svete maše v maju: prva nedelja, 3. maja: Urebro; Vnebohod, 7. maja: Olofström; druga nedelja, 10. maja: Göteborg ob 9.15; binkošti, 17. maja: Malmö ob 9.30; sv. Trojica, 24. maja: Norrköping; peta nedelja, 31. maja: Eskilstuna. — V krajih, kjer ura ni navedena, boste dobili posebno sporočilo.

ITALIJA

Rim. — V Trstu so že drugič podelili velikonočno literarno nagrado za najboljše slovensko katoliško literarno delo v preteklem

V tej ponosni stavbi v Traiskirchenu v Nižji Avstriji je bivalo že mnogo naših rojakov beguncev, preden so se jim odprla vrata v daljni svet. Glej dopis v prejšnji številki „Naše luči“.

letu. Letos je nagrado (50.000 lir) dobil naš č. g. France Dolinar in sicer za njegova obsežna eseja o škofu Antonu Martinu Slomšku in prelatu dr. Francu Grivcu ter za njegovo drugo tovrstno delo. Omenjena eseja sta izšla v reviji »Meddobje«, ki izhaja v Argentini. Č. g. Dolinar je oba naša velika moža v tej reviji z veliko znanstveno marljivostjo, poznanjem gradiva in samostojnostjo presoje opisal.

AVSTRIJA

Linz. — Velikonočne praznike smo praznovali z našo službo božjo v Kleinmünchenu. Zbralo se nas je zelo lepo število in poslušalo vesele velikonočne pesmi, ki jih je prepeval mešani zbor tako v nedeljo kot v ponedeljek. V družini g. Konrada Breznika se je malemu Koniju pridružila sestra. K veselemu dogodku v družini čestitamo.

Izboljšanje vremena in nastopajoča pomlad je spet privedla v naše kraje tudi slovenske sezonske delavce. Nekateri od teh so delali že lansko leto tu, drugi pa so prišli prvič. Skoraj vsi so doma iz našega Prekmurja. Si kar lepo pomagajo med seboj. Želimo jim zdravja in mnogo uspeha.

Rankweil. — V nedeljo, 19 aprila, so imele naše karmeličanke lep praznik. Vselile so se v novozgrajeni samostan, ki so ga jim zgradili dobrotniki z raznih strani. Čestitim sestram, ki mnogo molijo tudi za naše izseljance in za našo domovino, čestitamo in jim želimo, da bi bil njihov dom res v vsem Bogu posvečeni kraj.

Ali veš, kako je v Nemčiji?

V Nemčiji je bilo januarja 1964 okrog 45.000 Jugoslovanov, od teh 9250 ženskih oseb.

Leta 1963 je bilo v Zap. Nemčiji 26.154 tujezemskih visokošolcev. Nemčija je v tem oziru na 2. mestu na svetu. Le Združene države so pred njo. Tujih študentov je v Nemčiji: Afrikancev: 2121, Azijcev: 2589, z bližnjega vzhoda: 4684, Južna Amerika: 971, iz USA: 1591, iz Sovjetske Rusije: 10, iz Avstralije 43, iz Evrope: 14145.

V Zah. Nemčiji je vera v čarovništvo še močno razširjena. Malo je krajev, kjer bi ljudje ne verovali v čaravnice. Erhardov „gospodarski čudež“, nangel tehnični razvoj ipd. — vse to nikakor še ni omogočilo, da bi bilo praznoverje povsem iztrebljeno. Nekateri sociologi zatrjujejo, da je danes v Zahodni Nemčiji še najmanj 10.000 oseb, ki se poklicno ukvarjajo z izganjanjem hudiča iz človekovega telesa in podobnimi zadevami.

Zanimivo je, da je pred nedavnim neki zahodnonemški založnik ponovno tiskal in izdal knjigo o čarovništvu, z naslovom „Pravi zmaj ognjeni“. Ta je bila prvič izdana v Kölnu v začetku 18. stoletja. Po svoji obliki spominja na sv. pismo in je po njej veliko povpraševanje. Založnik je z njo odlično zaslužil. V njej so razni čarovniški recepti. Tako na primer: napravi skozi uho črnega mačka luknjico, kri naj kaplja na kos kruha, ki ga je treba pojesti. To je zdravilo proti mrzlici. Drugi recept: Uloviti je treba krtico in jo speči, tako da od nje ostane samo pepel, postaviti pa jo je treba na ogenj živo. Pepel, ki ga tako dobiš, je odlično zdravilo proti božjasti. Zobobol je na primer moči pozdraviti, če okrog vratu nosiš zob, ki si ga izdrl živi miši.

*

Eden naših rojakov nam je poslal v Nemčiji naslednjo primerjavo življenjskih stroškov v Jugoslaviji s stroški v Nemčiji. Kot podlago je vzel srednjo ceno življenjskih potrebščin ter zaslužek v Sloveniji (100 din. na uro), v Nemčiji pa 3 nemške marke na uro. To je tudi povprečni zaslužek nekvalificiranih delavcev. Zračunal je:

Če delaš v Jugoslaviji eno uro, lahko kupiš 1,26 kg kruha, v Nemčiji pa 2,30 kg; 0,67 kg sladkorja, v Nemčiji pa 2,40 kg; in podobno: 0,91 kg bele moke (2,80 kg), 2,50 kg krompirja (15 kg), 0,40 kg pomaranč (3,75 kg), 0,10 kg govejega mesa (0,48 kg), 0,09 kg teletine (0,43 kg), 0,10 kg svinjine (0,35 kg), 1,54 litra mleka (4,60 l), 0,33 litrov olja (1,85 l), 0,83 stekl. piva (2,30 stekl.).

Tuji časopisi

večkrat poročajo o tem ali onem rojaku, ki živi v Zapadni Evropi, tudi slabe, celo sramotne reči. Na splošno ne moremo reči, da so izmišljene in krivične. Od raznih krajev prejmemo včasih izrezke časopisov, najbrž z željo, da bi jih objavili. To, kar se včasih med našimi izseljenci ni nikdar dogajalo, se dogaja danes: Slovenci smo v pogledu morale, spoštovanja nravnih zakonov, v zadnjih desetletjih močno padli.

Uganka

1. — — — a = del človeškega telesa
2. — — — r = prostor za igranje iger
3. — — — a = otok v jugovzhodni Aziji
4. — — — m = ime prvega človeka
5. — — — a = žival, ki ima roge
6. — — — n = ime pisatelja Cankarja
7. — — — a = pomaga nekaterim kaditi
8. — — — l = jezdna domača žival
9. — — — i = važen član družine
10. — — — a = z njo posejejo njive
11. — — — a = zelo velik hrib
12. — — — a = žensko krstno ime
13. — — — a = skupina ptičev v letu
14. — — — t = mesto ob Jadranskem morju
15. — — — k = če je kdo prav (tak, je ...)
16. — — — a = jo dajo starši otrokom
17. — — — a = leži poletni zjutraj po travi
18. — — — l = gorovje v Rusiji
19. — — — a = zraste po dežju
20. — — — a = izraz pri šahovski igri
21. — — — a = pristanišče ob Jadranu
22. — — — t = če so koga ujeli, je ...
23. — — — h = je žalitev Boga
24. — — — a = vulkanska gora na Siciliji
25. — — — o = z njim se umivamo
26. — — — n = imamo na obrazu.

Namesto črt postavi prave črke. Če bereš vse prve črke od 1 do 26 navzdol, zveš za navodilo, ki velja vsem izseljencem. Kaj bereš?

Rešitev objavimo prihodnjič.

brali smo

NOVI LIST

ki izhaja v Trstu, piše:

V današnji napredni atomski dobi se kar neverjetno sliši, da obstaja na svetu še tako veliko kulturno nazadnjaštvo. UNESCO, mednarodna prosvetna organizacija pod okriljem Združenih narodov, je ugotovila, da vsak drugi nad 15 let star zemljan ne zna ne pisati ne čitati. Kljub vsem odpomočkom se število analfabetov vsako leto poveča od 20 do 25 milijonov.

Leta 1957 so našli v 67 deželah nad 700 milijonov ljudi — to je skoro ena četrtnina zemeljskega prebivalstva — brez sleherne šolske izobrazbe. V 18 državah je število analfabetov znašalo 99 odstotkov celokupnega prebivalstva. V 85 afriških, azijskih in južnoameriških državah je predlanskim od 206 milijonov otrok v šoloobvezni starosti obiskovalo pouk le 160 milijonov otrok; še ti so imeli le pomanjkljivo šolo.

UNESCO bo predložila na jesenskem zborovanju nujen predlog, naj se določijo potrebni stroški, da se v prihodnjih desetih letih poskrbi, da bo vsaj 320 milijonov ljudi deležnih osnovnega šolskega pouka.

Prejšnji mesec je izšel že deseti letnik Trinkovega koledarja, katerega urejuje prof. Bednarik ob sodelovanju izobražencev iz Beneške Slovenije.

Koledar je namenjen v prvi vrsti našim izseljencem po svetu, povezuje pa v skupno občestvo vse rojake, ki živijo pod Matajurjem. Koledar ni samo »koledar«, ampak prinaša dosti zanimivega iz Trinkovega zapuščine ter vrsto izvornih člankov in študij o rojakih in njih krajih v Beneški Sloveniji.

Kot drugod po Evropi, tako se je zvišala lanske življenska raven tudi v Italiji. Izboljšanje pa ni izkazalo večje uporabe kulturnih dobrin, povečali so se le izdatki za materialne užitke. Italijanski državljan je lani potrošil povprečno za knjige le 400 lir. Izdatki za kino so znašali 2600 lir na osebo, za televizijo 1100 lir in za plesne zabave 600 lir.

Zlato poroko sta praznovala v Oberhausenu dne 17. marca letos rojaka Johan in Marija Ledinek. — Kot 25-letni fant je 1910. leta zapustil g. Johan svoj rojstni kraj št. Jurij na štajerskem in odšel za kruhom v nemško Porurje, kjer se je zaposlil v rudniku Osterfeld. Dve leti za njim je prišla v Osterfeld s svojimi starši tudi Kozarjeva Micka iz Dramelj pri Celju. Mladi Johan jo je prvokrat zagledal na neki sliki Društva Sv. Barbare v Osterfeldu. „Tretja od desne mi pa najbolj ugaja“, je zaupal svojemu sorojaku, ko sta šla na jutranji „šiht“. Na prihodnji prireditvi Društva Sv. Barbare, na kateri je mladi Johan pridno sodeloval, pa se je ljubezen med Micko in njim že vnela in ju 17. marca 1914 pripeljala do oltarja. Od tedaj je že 50 let. Lepo slavje je zlatoporočca našlo pri zdravju in veselim razpoloženju. — Čestitamo!

Dogodek v kresni noči

5.

Sončni žarki so se v svojih barvah usipali na njeno sklonjeno glavo, ko baker se je svetil temni koder na njenem čelu in izza bele rute je v rožnatih obrisih proseval njen lep, plemeniti obraz. Skoraj nepremično je klečala, kakor sama zase, odmaknjena od vseh, in še skrivnostnejša se je zdela skrivnost, ki je obdajala to žensko...

Nestrpno sem čakal, da je minila maša, in koj sem se zunaj postavil na prežo. Prišla je iz cerkve med zadnjimi in, ko je stopala mimo mene, sem skušal ujeti njen pogled. Za hip sem mogel pogledati v njene velike, svetilorjave, otroško strmeče oči, a njihov pogled je šel mimo mene in prek mene, — ona me sploh ni videla.

Šel sem za njo. Na vasi je krenila k vozu, ki je na vogalu pred trgovino čakal nanjo. Položila je na sedež svoj molitvenik, črne debele bukvice, sama pa stopila v prodajalno, kjer se je trlo ljudi.

Obstal sem v bližini voza. Bil je to razmajan starinski koleselj, kakor jih bo kmalu videti samo še v muzejih, s konjem, ki je utegnil biti v tesnem sorodstvu s kamelo in ki je bil življenja tako sit, da se mu niti muh otepavati ni več ljubilo. Sicer pa, s čim naj bi siromak otepal, ko ni imel niti repa več! Vpregi primeren je bil tudi voznik, pritlikav, krivonog možic, v obraz kosmat, podoben staremu jzbecu. Stopical je okoli konja, dva dedca sta imela svojo zabavo z njim.

»Hej, Blažek!« mu je trobil na uho šalji-vec. »Zavoro bo treba popraviti, za-vo-ro! Ne prime več!«

»Aaa?« je zarežal Blažek in popravljal nekaj na komatu. »Koga godeš?«

»Zavoro imaš zanič.« je trobil oni še glasneje. »Boš drčal po klanou, Blažek, boš drčal po zadnji!«

»Frčal? Saj nisem tič, da bi frčal! Duš! Pa ti frči, če znaš!« se je odrezal Blažek in gr-

do pogledaval naokoli s kalnimi, rdeče vnetimi očmi.

Vtem se je vrnila gospa Tija z zavojčkom v roki in brž sedla na voz. Ni se ozrla nikamor, ni spregovorila besede, le mirno, pohleven in rahlo otožen smehljaj je lažal na njenem lepem, bledem obličju. Brž se je skobacal na voz tudi Blažek, a ne na kozla, usedel se je kar zadaj k njej kakor gospodar.

Tako sta se odpeljala iz vasi. Kako se je mogla gospa Tija, soproga uglednega in bogatega gospoda Belina, voziti v tej klavrni kočiji, kateri so se vsi rogali! Meni se je vse zdelo kot neumna in zlobna karikatura in pri srou me je zabolelo.

»Čigav pa je ta voz?« sem povprašal kmeta, ki sta se smejala.

»He, iz graščine je.«

»Tako? Pa je bila to grajska gospa?«

»Menda? Kaj vem? Tam se imajo po svoje,« je dejal mož in s tovarišem zavil v krčmo.

Župnik bo gotovo kaj več vedel, sem si rekel. A ko sem med zajtrkom previdno napeljal pogovor na gospo Tijo, sem videl, da je bilo župniku neprijetno. Strmo in nekam nezaupljivo me je pogledal, potlej pa vprašal:

»Kaj veste o tej ženski?«

Sprevidel sem, da sem naredil napako, in se začel umikati.

»Ničesar ne vem,« sem odgovoril, »samo poznam jo in sem se pač začudil, da je zdaj tukaj na letovanju. Navadno je s svojim možem zahajala čez poletje na Gorenjsko. Pa ni čuda, saj je tukaj pri vas tako lepo, gospod župnik: to tiho, mirno zakotje, raj za živce! Prihodnje leto, če se bo dalo, pridem semkaj na počitnice.«

Župnik je molčal z resnobnim obrazom; čez čas je spregovoril:

»Slehern človek nosi kako krivdo. Sam naj jo opere pred svojim Bogom! Ne sodimo, da ne bomo sojeni! Naša kokošja pamet ni zmožna doumeti ne božje modnosti ne božjega usmiljenja, ki je neskončno. In noben las ne pade z naše glave brez božje volje...«

Iz teh župnikovih besed sem sklepal, da je o gospe Tiji nekaj vedel. Morda je vedel vse. Sicer pa — kaj je bilo treba meni še ve-

deti in zvedeti? Dovolj, da sem vedel, kje je ona. Vse drugo je bilo zdaj stvar prijatelja Kresa. Kar koj sem odšel v Ljubljano, da mu sporočim veselo novico: gospa Tija srečno najdena!

*

Deset dni pozneje. Bil sem medtem na potovanjih in se s Kresom od zadnjih še nisva nič videla. Tem bolj radoveden sem bil zdaj, kako se je končala stvar z gospo Tijo, in, ko sem prišel v Ljubljano, sem takoj stopil k telefonu.

Oglasila se je Kresova gospodinja. Gospoda doktorja da ni doma, a do večera se gotovo vrne. Na večer sem spet poklical, oglašil se je Kres. »Da, pridite, pridite! Pričakujem vas.«

»Srečno vse dokončano, a! Ali dobim zdaj tiste cigarete?« S tem vzklikom sem veselo prijadral h Kresu, hkrati pa presenečeno obstal sprtičo njegovega mračnega obraza.

»Dokončano?« je dejal s trpkim nasmehom, »Zdaj se šele prav začinja!«

»??«

»Gospa Tija je še vedno v tisti graščini. Zagonetka še vedno ni rešena,« je povedal.

Meni je kar sapo zaprlo...

»Sedite, prosim!« me je povabil, »da vam vse povem, kako je bilo. Skupaj preudariva to čudno zadevščino, od katere me, po pravici rečeno, že glava boli... Torej: ko ste mi prinesli vest o gospe Tiji, nisem tega takoj sporočil njenemu možu, ampak sem se najprej sam odpravil tja, da kaj več pozvem in se po tem ravnam. Treba je bilo vso zadevo previdno voditi, tako iz ozirov na duševno stanje gospe Tije, kakor iz ozirov na gospoda Belina, da mora ostati stvar kolikor mogoče prikrita. No, mudil sem se tamkaj tri dni in zvedel, kar sem potreboval. Zdaj pa poslušajte. Ali veste, kje je pravzaprav gospa Tija?«

»No, tam v tisti graščini pač?«

»Da. Toda čigava je ta graščina? To je graščina, s katero so zvezani neki spomini gospe Tije, spomini na njeno — imenujmo jo tako — njeno prvo ljubezen.«

»S tistim mladim graščakom, o katerem vam je nekaj pravil gospod Belin? Saj je tisti dečko že zdavnaj umrl ali ne?«

»Da! Živi pa še njegov brat. Ta je odpe-

ljal gospo Tijo na kresni večer... v znamenju srca!« je povedal Kres z mrkim obrazom in z nekim srdom v glasu.

»O, zdaj se mi nekaj jasni!« sem vzkliknil.

»Kar se vam bo takoj spet zameglilo,« je suho pripomnil Kres, »če vam povem, da je gospa Tija zdaj v graščini za deklo, za navadno deklo. Na lastne oči sem jo videl ribati pode. Ni le oblečena ko revna dekla. Kakršno ste jo videli, ampak je tudi v resnici revna dekla.«

»Tu se vse neha!« sem rekel.

»Zdaj ste pravo rekli!« je prikičnil Kres in se prestopil po sobi. »Pri tej stvari se res vse neha. Človek ne pride zlepa na jasno in nemogoče si je ustvariti kako sodbo, ker eno dejstvo pobija drugo. Da boste vedeli, kako je zdaj z zadevo in da se bova mogla o tem dalje razgovarjati, vam moram najprej na kratko povedati, kako je bilo, ko sva z gospodom Belinom šla po ženo, pa sva se vrnila s praznimi rokami.«

Napravila sva si dobro preiščljeno načrt. Psihološki moment, to je glavno, sva si rekla in jo sklenila odpeljati na enak način, kot jo je odpeljal oni s savskega mostu, nenadoma in nepričakovano. Zvedel sem, da prihaja redno vsako nedeljo k maši, tako kakor ste jo vi videli. V nedeljo sva bila že zarana skrita tam v gozdu med graščino in vasjo in sva oprezovala na cesto. Res, točno ob zvonjenju je Blažek peljal k maši in gospod Belin je uprl v voz svoje kukalo. Kakor je ta mož krepkih živcev in kakor se zna obvladati, vendar ga je, lko je zagledal svojo ženo v takih okoliščinah, zavito v staro, oguljeno pelerino — bilo je mrzlo, deževno jutro, — ga je, pravim, prevzelo tako razburjenje, da so mu šklopotali zobje in da sem ga komaj zadržal, da ni planil tja na cesto in k vozu. »Ali jo hočete privedi nazaj še bolj bolno, kot je odšla?« sem mu prigovarjal. »Ne smeva je prestrašiti!« Tako sva čakala. In ko se je čez dobro uro voz vračal, sva z avtom zaprla cesto počez, da je Blažek moral ustaviti. Jaz sem na videz nekaj popravljaval pri motorju, pomignil možicu, naj mi pride pomagat, in tako se je mogel gospod Belin nemoteno pogovoriti s svojo ženo.«

»Dobro jutro, Tija!« jo je pozdravil mir-

no, smehljuje, veselo, kot jo je pozdravljal doma vsako jutro.

»Dobro jutro, Pavle!« ga je pozdravila ravno tako — še zdaj slišim njen zvonki, radostni glas — in mu dala roko, ki jo je pritisnil na ustne.

Nato jo je vzdignil z voza in jo za roko povedel k avtu.

»Zdaj gremo domov, kajne, Tija? Na, tvoj plašč sem ti prinesel. Daj, obleci se, da te ne bo zeblo.«

»Domov?« je šepetala. »Domov... ne smem še. Ni še dopolnjeno...«

»Oh, Tija!« je zaječal in jo prijel za obe roki. »Kaj, kaj se, siročica, tako trpinčiš? Pojdi, preljuba moja, pojdi z menoj, nič se ne boj! Jaz te varujem!«

Ona pa je sklenila roke in zadržetela:

»Pavle, dobri moj!« je prosila, »Pusti me! Mora tako biti... Zavoljo otroka... zaradi najinega otroka...!« je dahnila.

Tedaj jo je spustil. Ne besede ni rekel več. Toda ko je sedla nazaj na voz, je stopil k njej in jo ogrnil z njenim plaščem. »Bog s teboj, Tija!« ji je rekel. Nato je pomignil meni.

Pognal sem jaz in pognal je Blažek, vsak na svojo stran. Gospod Belin je jokal vso pot...«

Kres je končal in nastal je molk, dokler nisem povzel besede jaz:

»Malo pojasnila bi še prosil. Z njim tam v graščini niste prišli še nič v dotiko?«

»Ne, ker ga sploh nikjer ni dobiti. Bog ve, kod se klati. Dan na dan oprezujem za njim. Moram ga dobiti v roke. On je zaklenil dušo gospe Tije, on ima ključ.«

»Tako je!« sem pritrdil. »Pa kaj ste sploh zvedeli o tem človeku?«

»Hm, marsikaj, kar takole pripovedujejo ljudje. Kot mlad fant jo je popihlal iz šole in z doma, kolovratil je po svetu celih dvajset let, letos s kompladi pa se je naenkrat pojavil, baje je prišel naravnost iz Indije. S seboj je pripeljal opico, ki je ponoči hodila na vas lasat ljudi v spanju, dokler je nista zadavila mesarjeva psa. On je čudak, pravijo ljudje. Drugače pa nisem slišal o njem nič slabega; kmetje ga celo hvalijo, ker jim je poceni prepustil v najem graščinski svet. Menda se sam za domačijo sploh nič ne briga in slej ko

prej gospodari tam stari, neumni hlapec Blažek. Zato pa je graščina videti ko roparsko gnezdo. Da vidite vrt! Pravcata džungla.«

»Druge osebe ni v graščini?«

Kres je odkimal.

»In zdaj, ko ni njega, je gospa Tija sama tam?«

»Sama z Blažkom.«

»Kakšna prilika!« sem rekel...

V tem hipu je nekdo potrkal na vrata. Bil je sel z brzovavko. Ko jo je Kres odprl, se mu je obraz razjasnil.

»Evo, povrnil se je!« mi je zaklical.

»Kdo javlja?«

»Župnik, moj pomočnik,« je povedal in se pomenljivo nasmehnil. »Jutri se popeljem spet tja.«

»Vzemite me s seboj,« sem zaprosil.

»Z veseljem! Saj sem vas tako hotel povabiti. Dva bova gotovo boljše opravila. Slutim, da bo vroča bitka.«

»Tudi jaz slutim nekaj takega,« sem dejal.

*

Tista vožnja s prijateljem Kresom, najin »pohod na roparski grad«, kakor sva temu rekla, mi bo še dolgo v prijetnem spominu. Že to krasno predjesensko jutro — jasno nebo, ceste oprane od nočnega dežja, sladki vonj ajde po dobravah — naju je dvigalo v neko posebno veselo razpoloženje in bila sva polna podjetnosti in dobre volje.

»Občutek imam,« govoril tovariš, ki se mu je oko kar bliskalo in je vozil predrzno, da sem ga občudoval, »občutek imam, da bo šlo danes prav vse po sreči. Pregovor sicer pravi: Ne hvali dneva pred večerom! Jaz pa pravim: začetek dober, vse dobro! In kakšen občutek imate vi?«

»Takšnega, kakor sem ga imel vselej, kadar sem šel na divjega merjasca. Prijeten ščeglet po vsem životu... čudovit občutek! Konec je bil zmeraj isti: ali je moja krogla zadela ali pa je zgrešila. Naj je bilo tako ali tako, tistega blagodejnega prvega občutka ni prav nič motilo...«

Kres se je smejal in še bolj pognal.

Blížala sva se cilju. Tu je Kres nenadoma spremenil načrt in zaobrnil avto na drugo cesto.

»Kaj, ali ne greva najprej v vas, do župnika?« sem vprašal. (Dalje prihodnjič)

rojaki pišejo

Rog, Rog...

»Onstran Kočevja se razprostirajo gozdovi Kočevskega Roga in od nas se od daleč prav lepo vidijo. Tam so se leta 1945 godile strašne reči. Ko je bilo že konec vojne, so tam dolj brez sodbe pobijali na tisoče ljudi, med njimi tudi 12.000 Slovencev, ki so jih od Angležev dobili vrnjene s Koroske. Jaz sem bil takrat doma. Na tihem smo zvedeli, da se je kak vnet rdečkar hvalil, kako je kakšnega mučil. Strašno je bilo ga samo poslušati, kaj šele, če bi bil zraven. Po časopisih pa niso o tem nič pisali. V kolikor sem mogel zaslediti do pred petimi leti, odkar sem šel zdoma, niso nikdar pisali, da so domobranci v tistih dneh zmage kar brez sodbe pobijali. Pa tudi od tlej misem še slišal, da bi kdaj o tem podali kakšno izjavo. Tukaj v tujini sem zvedel, da so jih pobijali tudi v Teharjih, pri Škofji Loki in še drugod.

Jaz mislim, da zato tega ne povedo, ker je preveč sramotno. Vendar — če ponujajo amnestijo — bi bilo dobro, ko bi tudi te brez sodbe nedolžne pobite amnestirali in bi vsaj mlajši, ki s tem niso imeli opravka, izjavili, da je bilo to nepravilno in junaštva tistih, ki so se borili za osvoboditev med vojno, nevredno. Poznam več takih, ki so si naredili krvave roke, kako so slabo končali svoje življenje. Druge pa vest peče. Nekoč je nekj naš vaščan, ki sedaj nič ne dela in uživa le penzijo ter pije, bil že precej vinjen. Naenkrat je začel čudno tuliti in se

jokati. »Rog, Rog...« je tulil in se držal za glavo. Začudeno so ga ljudje gledali. Pozneje pa so razvozljali to uganko. Tudi on je bil v tistih junijskih dneh leta 1945 med tistimi »zmagovalci«, ki so morali ujeti sorojake, ki jim nič žalega miso mogli storiti.

Zdaj, ko berem o teh procesih v Nemčiji, sem se spomnil na to in Bog ve, če ne bo tudi zaradi tega strahotnega pokola še kdaj kakšen proces...« P. N., Nemčija.

»Lepo se vam zahvaljum za pošiljanje verskega lista »Naša luč« v preteklem letu. Ker sem se poročila, sem spremenila svoje ime in oprostite, da Vam nisem še plačala. Pošiljam Vam za lansko in letošnje leto. Pošljite mi še letošnje prve številke in sicer na moj novi naslov...« M. A., Nemčija.

»Oprostite, da sem tako malomaren, da še nisem poravnal stroškov za »Našo luč«. Tukaj Vam sedaj pošiljam in želim, da bi NL spet prihajala v moje roke, ker jo bom z zanimanjem prebiral. Imam še lanske številke in ob večerih zelo rad pogledam vanje, ker prinaša res veliko zanimivosti...« D. L., Nemčija.

»Naznanjam vam, da dobivam list v redu. Najlepša vam hvala. V pismu prilagam en funt in upam, da boste v redu prejeli.« F. S., Avstralija.

POMLADNA

Narava je spala
in zopet je vstala
in prišla je draga,
ljuba pomlad.
Naj bo star ali mlad,
vsak se veseli spomlad',
ko začne drevje zeleneti,
ptičice nam žvrgoleti.
Vesele po drevesih letajo,
pod streho gnezda spletajo.
Vse stvarstvo se prebuja
in na dom spomine vzbuja,
zlasti na velikonočni čas.
V zraku vihrala so bandera,
ko procesija se po polju vila
in krasno so zvonovi peli.
Vse kar plava in kar leze,
vse kar hodi in leti:
reke, morja,
vsi studenci in potoki
ki žubore iz zemskih tal
hvalo dajo naj Gospodu,
ki je za nas od smrti vstal.
Grob tudi nas ne bo končal.

Minka Zupančič, Francija

JANKO IN PETELINČEK

Petelinček lepo poje,
ko na gredi tam stoji.
Janko si pa solze briše,
ker ubogal mame ni.

„Ti, petelin, tiho bodi
in ne glasi se tako.
Če ti kamen zdajle vržem,
pa ne bo zaté lahko.“

Petelinček ni poslušal
takih groženj, se ni zbal.
Še glasneje kikirikal,
Janka je zasramoval.

„Le ubogaj svojo mamo
in poslušaj jo zvesto!
Kamenje pri miru pusti
pa bo vse ti lažje šlo.“

Janko dobro je razumel
smisel petelinčkovih besed
Nič več mami ni nagajal,
zadovoljen bil je spet.

B. Anželj, Nemčija

smeh je zdrav

Lahka naloga. — Učitelj: »Povej nam, Jakec, kaj bi storil, če bi moral razdeliti 13 jabolk med 14 součencev. Pomisli dobro, naloga je težavna.« — Jakec: »Kaj še, gospod učitelj, prav nič ni težavna. Jabolka bi skuhal in napravil iz njih marmelado...«

Prebrisan berač. — Dama, vračajoča se iz salona za negovanje lepote, reče beraču: »Saj sem vam že pred dobro uro dala vbo-gajme!« — Berač: »Oh, oprostite, tako ste se pomladili, da vas niti spoznal nisem.« — Dami se obraz zasmehja in da beraču spet mi-loščino.

Dva cigana spita v eni postelji. Kar pride-jo tatovi v kočo in prvi cigan zbudi narahlo drugega: »Za božjo voljo! Tiho, tatovi so prišli!« — »Zakaj tiho?« zakriči drugi. »Kri-či, morda se ustrašijo in še kaj pustijo!«

Kraševska modrost. — Kraševac vpraša tovariša: »Povej mi pet dni v tednu, v katerih ni črke, k!« — »Sreda... sobota in nedelja — več jih ne vem!« — »Vidiš, ko nič ne veš: predvčerajšnjim, včeraj, danes, jutri in pojutrišnjem.«

Domači tiran. — »Kaj ima tvoj mož naj-raje za južino?« — »Vse, česar nimam pri rokah.«

Slepa ljubezen. — Rada sta se imela in bi-la je to ljubezen na prvi pogled. Po poroki pa sta ugotovila, da je on kratkoviden, ona pa daljnovidna.

Usluga za uslugo. — »Soseba ali ste tako dobri in mi dovolite, da spečem svoje bobbe v vaši masti? Za prijaznost vam pa dovolim, da si svojo kračo skuhate v mojem ričetu.«

Lažnivec. — Gospod pravi velikemu laž-nivcu: »Ako se mi v trenutku tukajle nekaj zlažeš, dobiš en stotak.« — Lažnivec: »Rekli ste, da boste dali dva...«

Mestna gospodinja: »Toda jajca se mi pa danes zdijo zelo drobna.« — Trgovec: »Res je tako, sam ne vem zakaj.« — »Najbrž jih je kmetica prekmalu vzela iz gnezda.«

Milo za drago. — Gast je plačal in hotel oditi, pa ga je natakar zgrabil za rokav in dejal: »Stojte, ta denar je ponarejen!« — »Čemu se pa razbunjate?« je mirno izjavil

gost. »Saj se še jaz nisem, ko ste mi prinesli na mizo vino, ki je bilo ponarejeno!«

Ve, kaj je žeja. — Žena možu: »Pa res ne boš pozabil zalivati rož, dokler se ne vrnem?« — »Brez skrbi, ženka, jaz vem, kaj je žeja!«

Zabava ga. — »Zakaj razbijaš po čebrič-ku?« vpraša mati svojega sinčka. — »Petrič-ku delam kratek čas!« — »Kje pa je ta?« — »Pod čebričkom!«

Prijatelj je razlagal prijatelju o bodoči vojni in je dejal: »Prijatelj, bodoča vojna bo sama tehnika in kemija, vse bodo opravi-tili stroji.« — »Beži no! Kaj bodo pa počeli vojaki?« — »Vojaki bodo pa samo saluti-rali.«

Janez je obhajal na kresni dan svoj god in se ga je malo preveč malezel. V strahu za svoje zdravje jo mahne k zdravniku, da naj ga preišče. Zdi se mu namreč, da mu srce nekaj nagaja. — »Dajte roko, da vidim, kako je z vašim srcem,« veli zdravnik. — Zdravnik šteje najprej tiho, potem pa glasneje: devet-najst, dvajset, enaindvajset... — »Ne, gos-pod doktor, toliko jih pa nisem popil!« pra-vi Janez.

Učitelj je razlagal v šoli učencem o štirih letnih časih. Nato se obrne proti Nacku in ga vpraša: »Nacek, povej nam, kakšen čas je se-daj?« — Nacek vstane in odgovori: »Slabi časi so, pravijo doma naš oče.«

V znamenju napredka. — »Čujte, gospod natakar, kako to, da sem našel košček avto-mobilskega obroča v gulažu?« začuden vpra-ša gost v restavraciji. — Natakar: »Kaj ho-čeva, gospod, avtomobil povsod izpodriva konja.«

Urednik je z mislimi vedno le v uredništvu. — Urednik časopisa in njegova žena sta se vrnila z nekega družabnega večera. Doma pa se je pričelo: »Žal mi je, da sem šla s teboj, sram me je bilo, zares sram!« — Urednik: »Kaj pa je bilo napačnega, ljuba moja?« — Ona: »Le kako moreš biti tako raztresen? Karkoli in kadarkoli ti je gospa Pavlinova ponudila kako jed, si vse odklonil, češ, za-radi pomanjkanja prostora ne moreš spreje-ti.«

Pri zdravniku. — »Gospod zdravnik, pred petimi leti ste mi prepovedali zaradi revme stilk z vodo. Kaj pravite, ali bi se sedaj lahko okopala?«

Mali oglasi

(Uredništvo rojakom z veseljem nudi priložnost, da v listu oglašajo. S tem pa ne prevzema nase nobene odgovornosti glede vsebine oglasov in s tem še ni rečeno, da daje obenem tudi priporočilo.

Ce je rečeno, da posreduje uredništvo naslov, to naredi le tistim, ki pošljejo kaj za znamenje za odgovor.

Cenik oglasov dobite pri uravi lista.)

V predmestju Ljubljane je naprodaj tristanovanjska hiša z velikim vrtom v dobrem stanju. Prodaja se pod ugodnimi pogoji. Naslov posreduje uredništvo. (17)

Sem slovensko dekle, staro 32 let, sem srednje postave, živim v Nemčiji in bi se rada spoznala s poštenim slovenskim fantom, ki biva v Nemčiji. Naslov posreduje uredništvo. (14)

Slovensko katoliško dekle, ki živi v Nemčiji, staro 34 let, želi poštenega in rasnega moškega od 35 do 40 let, ki bi si rad ustvaril lastni dom. Naslov posreduje uredništvo lista. (15)

Slovenski fant, 27 let, po rodu iz Prekmurja, stanujoč v Franciji, želi spoznati pošteno slovensko dekle, staro okrog 22 let. Naslov posreduje uredništvo. (16)

Slovenski fantje!

Ako si želite dopisovati — spoznati z dekletji iz domovine, pišite na spodnji naslov.

Prav tako si lahko dopisujete z dekletji iz ostalih držav. Več deklet iz Slovenije in Hrvatske si želi do-

pisovati z rojaki iz tujine. Pri tem je tajnost zajamčena!

Pišite za ponudbe na naslov: Postfach 83, 5602-Langenberg/Rhld., W.-Deutschland.

Kdor ve kaj o rojaku: Žirovnik Martin, teracer, zaposlen svoj čas v Ljubljani pri Macilovski, pozneje leta 1957 v Wagnu v Avstriji, naj sporoči na naslov: Ferdo Urbančič, Box 14, Emmaboda, Sweden.

Iščem **Marjana Slejko**, doma iz Predmeje pri Ravnici na Goriškem, ki je delal kot mehanični delavec pri S. G. P. Nova Gorica in je bil od februarja 1961 naprej v taborišču San Sabba v Trstu. Tam je obolel in odšel v bolnišnico.

Kdor morebiti kaj ve, kaj se je zgodilo potem z njim, naj sporoči na naslov nje-

govega prijatelja, ki bi rad sporočil tudi njegovim staršem kakšno vest o njem: Adrijan Trampuž, Melbeckstraße 18, 565 Solingen, W.-Deutschland.

Za ostale informacije glede naslednjih oglasov (144 in 185) pišite na: Postfach 83, 5602-Langenberg/Rhld., W.-Deutschland:

38-letna Slovenka, vis. 169 cm, čedne zunanosti, bolničarka, obvlada nemški jezik in je dobra gospodinja, v življenju razočarana, želi spoznati gospoda, ki bi ji bil dober življenjski spremljevalec in hčerki dober očka. (144)

20-letno dekle, odkritosrčnega značaja, doma z Dolenjskega, želi spoznati slovenskega fanta na tujem. On naj bi bil zdrav, pošten in ki resno misli na bodočnost in nealkoholik. (185)

Naslovi izseljenjskih duhovnikov

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilajens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique, Tel. 04/233910). — Kazimir Gaberc, 19 avenue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Belgique, (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, France, (Telefon MENilmontant 80-68) — Ciril Lavrič, 7 rue Gutenberg, Paris 15, France, (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalari, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina,

6, rue de France, Nice (A. M.), France.

NEMCIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Telefon 62676) — Ivan Ifko, 43 Essen — Altenessen, Schonnefeldstr. 24, W. Deutschland. — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim — Neckarau, Rheingoldstr. 3., W. Deutschland. — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Heusteigerstrasse 49/II, W. Deutschland (Tel. 707970). — Dr. Janez Zdešar in Franč Šeškar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland, (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström (Halmstad), Sweden (Telefon 035/60086).

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati l. 1951

●

5. številka — letnik 13
Maj — junij 1964

●

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

●

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

●

Če list naročiš pri upravi, stane na leto 35 šil. ali protivrednost: 70 bfr, 7 NF, 5 h.

gld, 5,5 DM, 900 lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 7,5 švedskih kron, 10 danskih kron, 20 avstralskih šil., 2 dolarja. List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

●

Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

●

Printed in Austria